

ONZE VOGELS

43e jaargang no. 11, 1982

Losse verkoop f. 3,75

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

copy

Vogel

BONDSBUREAU

Aletta Jacobsstraat 4, Postbus 74,
4600 AB Bergen op Zoom,
gironummer 1148324, telefoon 01640 - 3 50 07.
Geopend: 08.00 tot 17.00 uur. 's Zaterdags gesloten.

ERELEDEN

A.L. van Liempd (erevoorz.), B.J. Bos, A. Dommerholt,
J.J. Krol, A.J.F. Lammerse, E.J. Lensink,
Joh.M. van Pelt en A.F. Smit.

DAGELIJKS BESTUUR

Voorzitter: W.J. Mulder, Verwerstraat 39,
7415 RZ Deventer, telefoon (05700) 2 36 48.
Secretaris: H. de Geus, Amersfoortsestraat 71,
3772 CH Barneveld, telefoon (03420) 1 61 60.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44,
4621 AT Bergen op Zoom, telefoon (01640) 3 46 63.
2e Voorzitter: D.J. van der Molen, Gentiaan 5,
7721 HA Dalfsen, telefoon (05293) 12 57.
Commissaris: M.N.Th. Brouwer, Wouwseweg 5a,
4661 VM Halsteren, telefoon (01641) 33 26

DISTRICTSVOORZITTERS (leden bondsbestuur)

District Groningen: R.P. Smith, Zuiderveen 36a,
9673 EL Winschoten, telefoon (05970) 1 35 83.
District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 8,
8801 MJ Franeker, telefoon (05170) 29 68.
District Drenthe: J.H. Heijnen, W. Grolstraat 126,
7885 EL Barger Oosterveld, telefoon (05910) 2 54 20.
District Overijssel: A.M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41,
7481 GG Haaksbergen, telefoon (05427) 30 06.
District Gelderland: P. Vierhuis, Evertsenlaan 62,
3843 EM Harderwijk, telefoon (03410) 1 60 68.
District Utrecht: C. van Lunteren, Vlasoord 13,
3991 XC Houten, telefoon (03403) 26 08.
District Noord-Holland: G.F. Huner,
Bickerstraat 60, 1701 EG Heerhugowaard,
telefoon (02207) 1 13 98.
District Zuid-Holland: G.C. Goedschalk,
Akeleistraat 148, 2565 PC Den Haag,
telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van der Walle, Churchillweg 4,
4561 WN Hulst, telefoon (01140) 1 38 16.
District West Noord-Brabant: J.C.W. Luijsterburg,
Nieuweweg 23, 4631 TC Hoogerheide,
telefoon (01646) 31 17.
District Oost Noord-Brabant: J.C. Vos, Braillestraat 2,
5361 AK Grave, telefoon (08860) 29 78.
District Limburg: H.J. Nooijen, Reigerstraat 29,
5932 VX Tegelen, telefoon (077) 3 34 58.

SECRETARIATEN TECHNISCHE COMMISSIES

Kleur-, vorm- en postuurkanaries:
Tj. Boersma, Verzetstraat 13, 8923 CP Leeuwarden,
telefoon (058) 66 60 37.
Tropen, parkieten etc.:
G. v.d. Meijden, Kempenlandstr. 27, 5283 CX Boxtel,
telefoon (04116) 7 45 29.
Zangkanaries:
Mevr. C. v.d. Toorn, Zeilstraat 58, 2586 BE Den Haag,
telefoon (070) 55 98 14.

ONZI

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

LIDMAATSCHAP

Zij die in **Nederland** woonachtig zijn en lid wensen te worden van de NBvV, wende zich tot de secretaris van een in de plaats van inwoning gevestigde afdeling. Naam en adres worden gaarne door het bondsbureau verstrekt.

Zij die in het **buitenland** woonachtig zijn, kunnen verspreid lid worden door overmaking van het hieronder genoemde bedrag.

België: Bfr. 600,—, bij vooruitbetaling op onze postrekening nr. 000-0156074-01, bij het bestuur der postcheck te Brussel 1.

Overige landen: Hfl. 42,50, bij vooruitbetaling per internationale postwissel aan het bondsbureau NBvV. Indien men het maandblad per luchtpost wilt ontvangen, wordt een extra tarief volgens PTT-kosten berekend.

Alle tarieven gelden per kalenderjaar.

SPECIAALCLUBS

Het lidmaatschap van de speciaalclubs is voorbehouden aan hen die reeds lid van de NBvV zijn. Voor verdere inlichtingen c.q. opgave lidmaatschap, wende men zich uitsluitend tot onderstaande secretariaten.

Europese vogels en hun hybriden

G.J. Veenhuizen, Groenestraat 20,
3861 CM Nijkerk, telefoon (03494) 5 60 47
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—

Gras- en Grote parkieten

J.F.R. Burm, Burg. Geirnaerdstraat 23,
4564 CR St. Jansteen, telefoon (01140) 1 42 29
Entree f 5,—.

Insecten- en vruchtenetende vogels

P.J. van Damme, Molenwater 61,
4331 SE Middelburg, telefoon (01160) 1 30 97
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—.

Japanse meeuwen

A. Kok, Pais 29,
6931 DJ Westervoort, telefoon (08303) 23 58
Contributie f 15,— per jaar, entree f 5,—.

Vorm- en Postuurkanaries

J.H. Wiersma, Brinkstraat 53,
3881 BP Putten, telefoon (03418) 18 80
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—.

Zebravinken

J.G.J. van Valkenburg, Mergelwal 16,
3432 ZM Nieuwegein, telefoon (03402) 3 97 70
Contributie f 25,— per jaar, entree f 5,—.

ABONNEMENTEN

Losse abonnementen op het maandblad f 32,50 per kalenderjaar. Overmaking, bij vooruitbetaling, op gir. 1148324 t.n.v. NBvV en onder vermelding abonnemeent OV. Reeds verschenen nummers van een jaargang worden nagezonden en vervolgens elke maand tot en met december.

Vogels

ISSN 0030-3224

TIJDSCHRIFT VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 51.000)

REDACTIE

J.E. van Berkel
Chr. Walraven

Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeeltes daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties — ook die van leden en abonnees — met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere richtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de J.B.v.V. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels“, van zuivere particuliere aard zie onder „Vraag en Aanbod“.

VRAAGEN OVER?

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.

PARZERS aan: E. de Koning, Vrouwenweg 16, 322 LK Leiden.

BLEURKANARIES aan: J.A. Barsch, Binnenhof 26, 535 TN Nijmegen.

FORM- EN POSTUURKANARIES aan: A.P. Kools, Molenveg 9, 4505 PM Zuidzande.

EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN

BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN EN

AGAPORNIDEN aan: D.A. Duivis,

St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.

REBRUVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN HUN

BASTAARDEN aan: P.J.F. Klören, Meidoornweg 10, 768 CN Soest.

EUROPESE VOGELS EN HUN BASTAARDEN aan:

H. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.

FRUCHTEN- EN INSECTENETERS aan: E.M. Wessels, Feijenhage 87, 3085 CG Rotterdam.

GRASPARKIETEN aan: H.W.J. van der Linden, Overbodestraat 72, 5921 ES Blerick.

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

Geen retourporti, dan ook geen antwoord!

Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder nummer V-280824

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 20 december 1982

IN DIT NUMMER

	pag.
Onze duifjes	464
De aanhouder wint	467
Ervaringen met de gestreepte-astrilde of roodsnavel-aurora	468
Kippen in de volière	469
Het kweken met Europese wildzangvogels	471
Mijn kweek met Japanse nachtegalen	473
Foto's van een hobby (10)	475
De grauwe klauwier	477
Volière van de maand	478
Zonneral of -vogel	480
Primair - voeding	480
Vererving van de spitsstaartamadine	482
Roofvogelgeboorte in dierenpark Wassenaar	487
Het genus agaporniden	488
Onze harzervogel	490
Korte berichten	491
Onkruiden	492
Het wel en wee van de Japanse meeuw	493
Euphorbia	495
Stamopbouw is doordacht te werk gaan met kennis van zaken	496
Kalender 1982	498
Vraag en Aanbod	499
N.B.v.V. Boekenservice	507

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Cédé Vogelvoeders bv	470
W. Rouppe van der Voort,	
Blankenstyn's Pet Farm bv, Conditio	472
Fauna metaalwaren bv	474
Wolro luchtreiniging	476
Siem van 't Hart, Fa. N. v. Dijk	478
Vogel '83	479
The Basilisk Press Ltd.	487
Fauna metaalwaren bv	500
Bogena bv	501
Fauna metaalwaren bv, Zuidgroep	502
Sabri Pet Supplies	503
L.S.M., Orni Mondo, Fish & Birdshop,	
F. Thyssen, Cédé	504
V.V.R. Vogelvoederfabriek, van Keulen	505
404	506
Rein v.d. Veen, Kasper faunafood, Animali	507
Witte Moien	508

Foto voorplaat: Blauwkop cubaduif
Vogelpark Walsrode/Müller

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset
Postbus 59 - 3100 AB Schiedam - Telefoon (010) 62 29 22

onze duifjes

Misschien wat meer op de achtergrond dan onze tropenvogels, wat mij betreft ten onrechte, zijn de tropische duiven. Daarom wil ik graag dit artikel wijden aan onze duivensoorten, deels uit de door mij zelf opgedane ervaringen, deels gebruik gemaakt van de ervaringen opgedaan door andere kwekers, welke net als ik de duifjes een warm hart toedragen.

Ik zou willen beginnen met een minder bekende soort nl. DE ALA BLANCA of WITVLEUGELDUIF (*Columba corensis*).

Ze lijken veel op de houtduif, kleur grijsblauw, witte vlek op de vleugels. Herkomst Aruba, Curaçao en Bonaire.

Voeding, gemengd kippenvoer, zonnepitten, parkietenzaad, fruit zoals appel en peer eten zij graag. In het wild komen ze veel voor in vruchtdragende bomen. Een duivensoort, die men thans niet veel tegenkomt. Ik herinner mij jaren geleden deze duivensoort nog wel eens bij liefhebbers wat meer te hebben gezien.

Tortelduif

De eerste komen hier in april en in mei komt dan meestal de grote

groep. Eind augustus trekken zij weer weg naar Afrika.

De schedel is blauwgrijs, tot het achterste gedeelte van de hals, aan de zijkanten van de hals bevinden zich een paar rijen witte en zwarte vlekjes. Rest van de kop hals en borst is paarsrood, overgaand in vuilwit. Bovenzijde bruin met zwarte vlekjes.

Buitenkant vleugels rossig bruin, slagpennen zwart, middelste staartpennen zwart, de overige hebben witte uiteinden en wanneer ze opvliegen valt de witte band direct op als ook de prachtige ronde staart. Ze zijn tamelijk schuw in de vrije natuur en ze vallen in het open veld nauwelijks op door hun schutkleur. In onze duinstreek te IJmuiden zien we elke zomer diverse paartjes rondscharrelen. Als je voorzichtig wat dichterbij

komt is het een prachtig gezicht zoa kleur en tekening in de zon uitkomen.

Het talpacoti duifje (*Columbigallina talpacoti*)

Deze duivensoort wordt ook wel een kaneelduifje genoemd en doet daarmee zijn naam eer aan want ze zijn ook kaneelkleurig, alleen de kopstreek is vaalwit.

Herkomst zuid en Centraal Amerika. Het zijn rustige duifjes en tegenover andere vogels zijn zij vredelievend maar moeilijk samen te houden met soortgenoten.

Hun voeding bestaat uit een zaadmengsel van gierst, millet, wit zaad, hennep, gepelde haver, weegbreesaad, lijnzaad en negerzaad, klei gesneden vruchten en dierlijke voeding. Broedduur 12 tot 16 dagen.

Parelhalsduif (*Streptopelis chinensis*)

Herkomst China. De parelhalsduif heeft in de nek vlekken die op parellen lijken, lichaamskleur is grijs. Het zijn zeer geschikte volièrebewoners en wanneer zij gewend zijn ook niet meer zo schuw. Ook hier geldt weer dat zij met andere vogels goed samen zijn te houden, maar soortgenoten verdragen zij niet. Voeding, mengsel tortelduivenvoer, eivoer, minerale en grit. 's Winters houden we ze het liefst in een tochtvrij binnenverblijf.

Zwartmasker of Kaapduifje (*Oena capensis*)

Herkomst west en zuidwest Arabië en Madagaskar en geheel Afrika. Ze leven in droge streken met bomen en tuinen, parken en struiken. Ze stellen weinig eisen en worden spoedig vertrouwd en tam. Een droge tochtvrije ruimte is voor deze vogels wat aan te raden met 's winters een lichtverwarming. Broedresultaten zijn bekend. Ze broeden 14 dagen en de jongen verlaten na 12 dagen het nest. Men gebruikt diamantduiven wel eens als pleegouders. Voeding diverse zaden, tropische zaden, meelwormen en miereneieren, grit en groenvoer. Verschil tussen man en pop duidelijk te zien. De bovenkop va

Stigmatopelia senegalensis

Dena capensis

Phaps chalcoptera

de man is grijs, rug grijsbruin, boven de stuit een witte zwart omzoomde band. De onderkant van het lichaam is wit, de voorkant van de kop en de nek tot de kop is zwart. Op de grijsbruine vleugels zijn glanzende donkere vlekken. De snavel is rood met gele punt, de poten zijn rood. Het duivnetje heeft geen zwart op de kop en de vleugels en mist de zwarte staartband.

Tamboerijnduif (*Turtur tympanistria*)

Herkomst Madagaskar en de wouden van zuid Abessinie en zuid Afrika. Ze zijn in het begin erg schuw. Na verloop van tijd worden ze toch wat rustiger en niet meer zo schrikachtig en zijn dan vrij tamme volièrevogels. De geslachten zijn heel goed te onderscheiden. De doffer bezit een wit voorhoofd en witte wangen, keel borst en buik. De rug is bruin, snavel en poten zijn rood.

Bij de duiven zijn de kop, rug en onderzijde bruin en snavel en poten zijn rood. Een goed beplante volière is wel aan te raden. Ze houden erg veel van de zon. Broedduur 13 dagen en na 3 weken zijn de jongen zelfstandig en moeten zij in een aparte volière worden ondergebracht. Ze voeden zich met oliehoudende zaden en men moet daarom ook niet alleen gierst geven maar een samenstelling van 75% hennep, 15% zilvergierst en 10% gemengde zaden. Ook onkruidzaden mogen niet vergeten worden als ook bessen, eivoer, miereneieren, kleine meelwormen, grit en groenvoer. Zeker een duivensoort, welke onze volle aandacht verdient.

Het Zebraduifje (*Geopelia striata*)

Voorhoofd, keel en de wangen zijn asgrijs, het achterste deel van de kop heeft een wijnrode tint. De bovenzijde is bruin, waarbij iedere veer zwart omrand is, de nek en de borst hebben een zwart witte streeptekening. De staart is zwart met brede witte punten. Verschil tussen man en pop is nauwelijks te zien.

Voeding, gierst, millet, witzaad, hennep, gepelde haver, weegbreezaad,

lijnzaad, maanzaad, halfrijpe graszaden, grit en mineralen.

Meelwormen en ander levend voedsel eten zij meestal niet. Men kan er mee in een volière broeden, doch in een ruime kooi zijn ook goede resultaten geboekt.

Ze zijn erg gevoelig voor koude, zodat ook voor deze duivensoort 's winters moet worden bijverwarmd tot 10°.

Broedduur 12 dagen en na 16 à 20 dagen vliegen de jongen uit. Bijvoeding van geweeakt oud wittebrood is aan te raden.

Het Vredesduifje (Geopelia tranguilla)

Land van herkomst Australië. Kenmerk is de dwarsgestreepte tekening op de borst. Het zijn rustige vogels, welke veel op de grond rondscharrelen en behalve zaden eten ze ook groenvoer. Zij kunnen bijzonder goed met andere vogels opschieten en hier geldt ook weer, dat zij soortgenoten niet verdragen. Geslachtsonderscheid is moeilijk te zien. Voeding uitgebreid zaadmenu is noodzakelijk. Behalve gierst, witzaad en hennep, worden alle graszaden graag gegeten en ook raapzaad, maanzaad, gebroken mais en onkruidzaden mogen op het menu niet ontbreken. Dierlijk voedsel zoals meelwormen en miereneieren nuttigen zij ook graag. Bodembedekking grof zand of kiezel voor de spijsvertering. Broedduur 17 à 18 dagen en na 13 dagen verlaten de jongen het nest.

Australische Kuifduif (Ocyphaps lephotes)

Herkomst Australië. Zij bezitten een prachtige kleur hetgeen nog meer uitkomt als het zonnetje op ze schijnt. De kop is grijs en heeft een zwarte kuif. Ook de borst en buik zijn grijs. De hals is licht wijnrood en de rug bruin, alsook de staartveren. De staartveren hebben aan het einde witte punten.

Geslachtsonderscheid is moeilijk te zien. Ze gebruiken dorre takjes als nestmateriaal. Broedduur 18 à 19 dagen. Na 20 dagen vliegen de jongen

uit. Het zijn echte graszaadeters. Voeding zilvergierst, kanariezaad, tarwe en miliet, klein gesneden groenvoer, zoals boerenkool, sla, andijvie, onrijpe graszaden, geweeakt wit of tarwebrood.

Zij kunnen buiten overwinteren wanneer er een beschut nachtverblijf aanwezig is.

Bronsvleugel Duif (Phaps chalcoptera)

Herkomst Australië. Broedduur 17-23 dagen.

Voeding, alle soorten zaden, gebroken mais en zonnepitten, tortelduivenvoer, blauwmaanzaad en universeelvoer gemengd, weinig levend en groenvoer. Grit mag niet ontbreken.

Opvallend bij de doffer zijn de mooie bronskleuren, goud, groen, rood op de vleugels, donker rose bruine borst, blauw-paarse nek, het bruingele voorhoofd en de witte oogstreep. De duivin is minder gekleurd en mist de tekening op het voorhoofd. Deze duivensoort is niet vechtlustig, doch zij verdedigen hun nest wel fel. De jongen vliegen na 3 weken uit. Ze zijn vrij winterhard en zitten graag in de regen. Een beschut overdekt gedeelte is wel aan te raden.

Diamantduif (Geopelia cuneata)

Ja en hoe kan het ook anders om dit artikelje te besluiten met ons diamantduifje. De diamantduif doet zijn naam eer aan, want wat kunnen deze duiven er toch sierlijk en mooi getekend uitzien. Land van herkomst is Australië. Ze leven in droge streken, baden doen ze niet en drinken heel weinig, maar als het regent zijn zij in hun element en laten zich helemaal afspoelen. Zij maken meestal een slordig nest en ik heb mij menigmaal verbaasd afgevraagd hoe het toch mogelijk was, dat de eieren toch nog net in het nest bleven liggen. Jammer dat bij deze duivensoort door inteelt het formaat soms sterk terugloopt. Broedduur 13 dagen. Geslachtsonderscheid is wel te zien, want de oogring van de doffer is wat breder en roder.

Er zijn diverse mutaties, zoals zilverpastel en briljant.

Voeding bestaat uit gierst in diverse soorten, kanariezaad, raap- en maanzaad, onkruidzaden en groenvoer en vooral het grit niet te vergeten. Oud wittebrood geweeakt als er jonge zijn.

Tenslotte dan nog de fraaie duif die op de voorplaat ziet afgebeeld. Het is de BLAUWKOP CUBADUIF en naar het land van herkomst behoeft u niet te raden. Een beschrijving van het signalement lijkt mij overbodig. Het vrouwtje is kleiner en doffer van kleur.

In zijn geboorteland, Cuba, kan men deze duivensoort zien als ze heen en weer lopen over de grond in de dichtte en lage bossen op zoek naar voedsel. Zijn kenmerkende roep is 'hoep oep'.

Het nest wordt gemaakt van takken in een klein bosje of wat kreupelhout op een hoogte van ongeveer anderhalve meter. De duivin legt twee eieren en de broedduur is ongeveer 18 dagen. Deze duif is zeer snel erg tam en daarom ook zeer geliefd bij hen die ze ooit eens hebben gehad. Helaas worden ze maar zelden aangeboden. Ik deed een kleine greep uit de groep duiven omdat juist zij al onze belangstelling en aandacht verdienen.

**Tekst: C. Heuperman
Foto's: Vogelpark Walsrode, Andre Bruggeman en Harry Lacey.**

De aanhouder wint?

Hierbij wil ik u mijn laatste ervaringen vertellen over de broedresultaten met mijn herdermaina's. Het broedseizoen 1981 was hopeloos slecht, geen enkele jonge herdermaina op stok. Wel een twintigtal jongen, maar het was net of de pop zat te wachten tot de eieren uitkwamen. Dan pakte ze het jong op en deponeerde het in de volière, met de dood tengevolge. Ik had het broedprobleem in het blad van de Vruchten- en insectenetende vogels laten plaatsen, maar de reacties op mijn vraag waren niet overstelpend. Helaas maar één. Je kunt ook te goed voor je vogels zijn en dat ben ik waarschijnlijk ook en dan krijg je het bovenstaande resultaat, dat je geen vogel op stok krijgt. Ik gaf achteraf gezien waarschijnlijk te veel meelwormen, waardoor de broeddrift werd opgevoerd. De pop maakte het nest direct schoon als de jongen geboren werden, om vervolgens weer aan de volgende broedronde te beginnen. Daarom had ik het geven van meelwormen al wel drastisch ingedamd, maar nog zonder resultaat. Maar ik dacht al weer aan het broedseizoen 1982, dat waarschijnlijk beter zou gaan.

In 1980 had ik één jonge herdermaina gekweekt en omdat ik vermoedde dat het een man was, heb ik in het najaar van 1981 de oude man verkocht, om het met moeder x zoon te proberen. Ik herinner mij nog de uitspraak van Jan Kuiper, die bij onze vereniging een leerzame lezing had verzorgd. 'Je kunt niet zomaar twee vogels aan elkaar koppelen'. Het kan wel eens een mislukking worden en dat is zeker het geval, bij mij ook. Wat ik gedacht had werd een mislukking. De twee maina's keken elkaar niet aan, laat staan dat er broedresultaat verwacht kon worden. Maar omstreeks 24 april had de mainapop toch een ei gelegd (één week eerder dan in 1981). Na vijf dagen was het legsel compleet, 5 stuks.

Nu maar afwachten of ze bevrucht waren. Ze waren alle 5 bevrucht, maar van wie? Ik heb ook één zwartvleugelspreeuwman in de volière vliegen. Daar ik tijdens het observe-

ren die zwartvleugelmannen achter de herdermainapop had zien jagen, dacht ik, dan zal hij wel de vader van de jonge vogels zijn. Ondanks dat ik weinig meelwormen voerde mislukte het grootbrengen weer. Nu maar hopen op een beter resultaat met de tweede ronde. Inmiddels had ik van Jan Kuiper het advies gekregen te stoppen met meelwormen en gekookte vis te geven. Dat heb ik toen gedaan, maar inmiddels had de pop alweer eieren, dus misschien hielp het toch niet gelijk. De tweede ronde ging ook verloren. Misschien dan toch de derde ronde. Voor de afwisseling had ik Whiskas en roodvlees (hart) en gekookte vis gegeven. Niet alles tegelijk, dat begrijpt u wel. De eieren van de derde ronde kwamen ook uit, alleen op een andere manier. Toen ik de vogels ging voeren, zag ik één jonge vogel in de volière liggen, het leefde nog. Ik heb toen de jonge maina onder een kanariepop gelegd, het jong bleef warm, maar de kanariepop voerde niet. Ik heb toen nog een ei weggehaald en bij een andere kanariepop gelegd, dit ei kwam ook uit. Mijn vrouw heeft toen de taak van het voeren op zich genomen, wat een geduld- en tijdrovende zaak was. Maar we wilden toch graag in 1982 een jonge maina op stok zien te krijgen.

De jongen hebben bijna één week geleefd, weer een teleurstelling, vooral voor mijn vrouw, die het geduld en de tijd had opgebracht. Ik heb toen de Heer Dorrestein, dierenarts, gebeld voor advies. Het antwoord was dat ik het toch weer fout had gedaan. Niet alleen door meelwormen te geven, maar ook door vlees en Whiskas wordt de broeddrift volgens de hr. Dorrestein opgevoerd. Toen heb ik het besluit genomen om en geen meelwormen en geen vlees en Whiskas meer te geven. Eind juni had de pop weer eieren. Ik heb toen niet meer in het broedblok gekeken met de gedachte het zal toch wel weer niets worden. Maar op 11 juli zat ik buiten omdat het zonnig weer was en zag plotseling de mainapop met iets in zijn bek, het

broedblok ingaan. Ik werd nieuwsgierig.

Toen ik in het blok keek lagen er twee jongen en twee eieren in. Ik zag dat de jonge vogels al meer dan één dag oud waren. Diezelfde dag is het vierde ei ook uitgekomen. Ik ben toen toch kleine porties meelwormen gaan voeren. Zowel de mainapop als de zwartvleugelmannen voeren de jonge spreuwen. Na zeven dagen heb ik de eerste twee geringd, de anderen twee dagen later. Op het moment dat ik dit verslag zit te schrijven zijn de jonge spreuwen veertien dagen oud en vertoeven nog in het broedblok. Zo zie je maar, je bent nooit te oud om te leren, want je denkt meestal dat je het beter doet dan een ander. Doordat ik waarschijnlijk te goed voor mijn vogels was mislukte het broedseizoen grotendeels. Maar door de adviezen van de heren Dorrestein en Kuiper kan ik waarschijnlijk toch nog een paar spreuwen eigenkweek op de tentoonstelling brengen, al zijn het bastaardspreuwen. Nogmaals bedankt heren voor het advies. Ik vind het jammer dat andere spreuwenkwekers zo weinig schrijven over hun broedresultaten. Gaat bij die kwekers alles op rolletjes? Ondanks dat, mag je toch wel eens iets schrijven over het broedresultaat, de voeding enz. Of mag een andere kweker dat niet weten, bent u bang dat u er dan een concurrent bij krijgt op de Nationale T.T.? Dat vind ik persoonlijk een zwak standpunt. Ik hoop dat er veel kopie komt over het kweken van spreuwen en dat ik door dit verslag andere spreuwenkwekers weer een dienst kan bewijzen, zodat ze kunnen leren van mijn fouten.

H.T.P. Kleijn.

Ervaringen met de gestreepte-astrilde of roodsnavel-aurora

- Benaming Nederlands :** Gestreepte-astrilde of Roodsnavel-aurora.
Latijns : *Pytilia phoenicoptera lineata*, als deze als ondersoort van de aurora wordt gezien.
Pytilia lineata, als deze als zelfstandig ras wordt gezien.
- Herkomst :** West-Ethiopië.
- Beschrijving :** Zie foto
- Geslachtsonderscheid :** Man: helrode snavel. Pop: er loopt een zwarte streep in de lengterichting van de snavel van de basis tot halverwege de bovensnavel. De borstkleur is bij de man grijs-blauw met een fijne streeptekening dwars over de borst en buik; de pop is bruiner getint met een bredere streeptekening. Ook het rood op de vleugels en de staart is bij de man feller.
- Voeding en verzorging :** Het gewone tropenmengsel, aangevuld met trosgierst, graszaad (rijp of onrijp) en verse onkruidzaden. Iedere dag wat eivoer met mierenëitjes en af en toe een gedode meelworm.
 Mijn vogels zitten bij een constante temperatuur van ongeveer 22 grader celcius met een luchtvochtigheid variërend tussen 60 en 70%. Ze zitten paarsgewijs in broedkooien van 100 x 40 x 35 cm.

Algemeen

Deze vogels worden algemeen genoemd als ondersoort van de gewone aurora, dus niet als zelfstandig ras. Hiermee kan ik, na ervaringen met deze vogels, geen vrede nemen. Volgens mij is het wel degelijk een zelfstandig ras, niet alleen door het duidelijke kleurverschil, maar ook door het afwijkende gedrag ten opzichte van de gewone aurora.

Enkele kleurverschillen: een helrode snavel tegen zwart bij de gewone aurora; de gehele lichaamskleur is duidelijk blauwer van tint zowel bij man als pop; de onderzijde is duidelijk witter gestreept dan bij de gewone aurora.

De gestreepte-astrilde toont in gevangenschap een veel levendigere indruk dan de zeer rustige aurora.

De gewone aurora is tijdens de broedtijd vrijwel nooit agressief tegen partner of mede-bewoners. Dit is tegenstelling tot de gestreepte astrilde die tegen zijn partners en mede-bewoners zeer agressief kan zijn.

Rekening houdend met het verschil in karakter van de ene vogel en de andere van één en dezelfde soort

durf ik met zekerheid te stellen dat deze twee soorten duidelijke gedragsverschillen vertonen. (althans in gevangenschap). Dus volgens mij is de gestreepte astrilde een zelfstandig ras.

Kweekervaringen

Daar deze vogels zeer zelden ingevoerd worden is het moeilijk om aan een paartje te geraken. Als liefhebber van alle Pytiliasoorten is het mijn ervaring dat deze soort samen met de Wiener astrilde het minst verspreid is bij de liefhebbers.

Tijdens de bondsshow had ik het geluk in contact te komen met Dhr. Van den Bogaerden uit België. Deze prima liefhebber bood mij een paartje aan in ruil voor enkele andere Afrikaanse prachtvinken. Daar ging ik graag op in en tijdens de wereldshow kwam ik in het bezit van een paartje ek. gestreepte astrilden.

Daar de vogels op leeftijd en broedrijp waren heb ik ze meteen in een broedkooi geplaatst van 80 x 40 x 35 cm. Hierin hing ik een halfopen nestkastje en verstrekke het nodige nestmateriaal zoals kokos, gras, touw en veertjes. Na een korte gewenningsperiode van een week begonnen ze aan de nestbouw, wat vrij vlot ging. Twee weken na de aanschaf had ik het eerste eitje dat door vier andere gevolgd werd. Broeden deden ze prima, maar ik was door bovengenoemde liefhebber al gewaarschuwd dat het grootbrengen maar zeer zelden lukte: bijna altijd werden de jongen na de geboorte meteen doodgepikt en in de voerbak gedeponeerd. Dit is de ervaring met verscheidene paartjes, waaronder import en eigen kweek.

Dus legde ik de eitjes onder een paartje meeuwen dat alles grootbracht, ook de nauwverwante rk. aurora en melba astrilde. Alle eitjes waren bevrucht en kwamen na dertien dagen uit.

Van de 5 jongen waren er na een paar uur al twee dood. De meeuwen voerden de overige drie goed, maar na zes dagen gingen er nog twee dood. Het laatste jong kwam groot en is nu een prachtige uitgeruide man. Het grote verlies bij dit eerste legsel kwam bij mij vreemd over. Het gebeurt bij mij maar zelden dat een prima stel meeuwen uitgekomen jongen dood laat gaan.

Intussen had ik weer 5 bevruchte eitjes en legde deze ook onder de meeuwtjes. Resultaat: 5 jongen die na een paar uur dood waren.

Nu wist ik het zeker: hier klopt iets niet. Het derde legsel van 5 bevruchte eitjes liet ik de gestreepte zelf houden. Resultaat: drie jongen dood op de grond. In het nestje lagen nog twee eitjes op uitkomen en heb deze toen maar onder de meeuwtjes gelegd. Van deze ging er nog een dood en toen de andere uitvlog vielen me meteen de gele vleugels en stuit op. Natuurlijk denk je dan meteen aan een mutant, terwijl je ook denkt: heb ik me niet vergist met een eitje van de rk. aurora? Maar dat kon bijna niet en bovendien kan die gele staart ook niet bij een rk. De snavel was nog zwart: zou die ook geel worden? Het begon interessant te worden: de legfels vier en vijf leverden me nog een rode en een gele op.

Zou dat geel iets met de zwakte van de geboren jongen te maken hebben? Het moet bijna wel, want hoe

verklaar je het anders? Van 25 eitjes 25 jongen en maar vier zelfstandig! Geen goede meeuwen?

Opfokvoer niet goed? Nee, want de andere vogels deden het prima: rk. aurora's - 20 eitjes, 18 jongen op stok bijvoorbeeld.

Nee, ik moet de oorzaak bij de gestreepten zoeken en de enige aannemelijke oorzaak was voor mij de gele mutatie.

Kontakt met Dhr. VandenBogaerden verklaarde mij wel iets: bij hem gingen ze op dezelfde manier dood, dus na een of twee uur. Van verscheidene paartjes had hij ongeveer 40 jongen uit het ei, met als resultaat vier zelfstandige jongen, gewoon wildkleurig. Dus we nemen aan dat in zijn vogels, die verwant aan mijn stel zijn, ook de faktor geel parten gespeeld heeft.

De vererving valt nog niet te bepalen: recessief of geslachtsgebonden? Ik had vier jongen. De mannen zijn gewoon rood en de twee poppen geel, dus ook geen bewijs.

Ik heb de oude man nu bij een aurora-pop zitten. Komen er nu gele bastaard-poppen, dan vererft het geel geslachtsgebonden.

We willen op de eerste plaats het geel in de gestreepten vastleggen. Daarna moet het mogelijk zijn het geel in de aurora en de rk. aurora door doelbewuste kruisingen over te brengen.

In de praktijk zal dit allemaal wel niet zo gemakkelijk gaan, maar we gaan met frisse moed beginnen.

**Tekst: C. v. d. Borst
Foto: H. Bielfeld**

Kippen in de volière

Het lijkt misschien wel leuk een toompje sier- of krielkippen in de volière. Maar of het zo goed is?

Kippen gaan vaak veel later op stok dan kleine siervogels. Onder fors vleugelklapper zoeken de kippen hun slaappleatsen op. Gevolg: de kleinere medebewoners van de volière schrikken op en worden verstoord.

Voor nog niet geheel vliegvlugge jonge vogels kan een kippensnavel wel eens de dood betekenen. En wat denkt u van het omgooien van voer- en drinkbakken voor de veel forsere kippen?

Wat voor kippen geldt, geldt ook voor fazanten. Wilt u toch siervogels samenhouden met kippen, koop dan de grotere siervogels als tropische spreeuw-achtigen en schep voor de kleinere vogels slaappleatsen waar kippen niet kunnen komen. Bijvoorbeeld door de binnenvolière horizontaal in tweeën te verdelen of door in bepaalde hoeken zeer grafmazig gaas te zetten waar de siervogels wél door kunnen en de kippen niet.

Het kweken met europese wildzangvogels

door Wiel Höppener

Al de artikelen die ik tot nu toe geschreven heb, hadden steeds dezelfde titel n.l. 'Het kweken met Europese vogels'. Toch is mij gebleken lat de naam Europese vogels, voor velen nog een vaag begrip is vanlaar dat ik het woord 'Wildzang' ieraan heb toegevoegd.

n een van mijn eerste artikelen in Onze Vogels' heb ik geschreven: Begin eenvoudig, met niet te dure n gemakkelijk te kweken soorten.' Jeze zin komt steeds weer in mijn redachten als ik gebeld wordt door liefhebbers en vaak jeugdige liefhebbers die op een sportavond mijn Dia-lezing hebben gezien en dan vol enthousiasme met de kweek van wildzangvogels willen beginnen. Meestal beschikken ze reeds over en volière met vogels en als ik raag wat er dan zoal in hun volière it, welke soort vogels en hoeveel an elke soort, dan rijzen mij de uren te berge. Jonge, jonge, overevolving wat de klok slaat. Soms 40 of 50 vogels in één volière. En wat oor soorten dat allemaal zijn: boekinken, appelvinken, kruisbekken, reelgorzen, rode kardinalen, puters, sijzen, groenlingen, kanaries enz. enz. En om de zaak dan komdeet te maken, lopen over de bodem og wat kwartels rond.

Vanneer ik ze dan vertel, dat in een weekvolière maar enkele koppels vogels thuishoren en dan ook nog ogels die met elkaar kunnen sameneven, (die dus géén felle territorium erdedigers zijn) dan valt er meestal en stilte aan de andere kant van de in. Ja vrienden, de waarheid kan oms hard zijn en ik wil u mogelijke leurstellingen besparen. Fit dit oogpunt gezien dacht ik dat het oed was, om nog eens een artikel te chrijven voor de beginnende liefhebbers/wildzangkwekers.

Eén regel moet u diep in uw geheugen prenten: 'kweeksukses is afhankelijk van geduld en geluk!' Het is steeds vallen en opstaan. Het is een lange weg, die niet altijd over rozen zal lopen. De teleurstellingen zijn soms groot en alleen de doerzetter zal de eindstreep halen. Eenmaal daar aangekomen, zal de voldoening des te groter zijn.

Zeg niet tegen uzelf: 'wat een ander kan, dat kan ik ook'. Nee vrienden, iedereen moet eerst het nodige leergeld betalen en eigen ervaring, dat is nog altijd de beste leermeester. U kunt het eerste kweekjaar geluk hebben, maar of dit blijvend is moet u maar afwachten.

Laat u bijvoorbeeld nooit verleiden om hals over kop met de kweek te beginnen, omdat andere liefhebbers ook al bezig zijn. Wacht rustig af tot de omstandigheden (het aantal lichturen en de warmte) ideaal zijn en het allerbelangrijkste, tot uw vogels in de juiste broedkonditie zijn gekomen. Te vroeg beginnen, levert altijd een aantal onbevuchte eieren op. Ga er nooit van uit dat u van bijvoorbeeld 5 koppels vogels, wel 30 jongen zult kweken. Het zijn géén kanaries en wildzangvogels kweken is echt wel even anders. U moet met veel factoren rekening houden, zoals de kweekruimte, welke koppels mogen bij elkaar, hoe oud zijn de vogels, waar komen ze vandaan, zijn ze erg schuw enz. enz. Houdt u er ook rekening mee, dat vogels die het eerste jaar géén nakomelingen brengen, het volgende jaar wel aan uw verwachtingen kunnen beantwoorden. Wees daarom geduldig en kijk verder dan één enkel kweekseizoen.

Stoor in het broedseizoen uw vogels zo weinig mogelijk. Nestkontrolle is noodzakelijk voor het bijhouden van het kweekboek wat betreft het leg-

gen van de eieren, het uitkomen van de jongen, het ringen, de ringmaat en alle bijzonderheden die zich het gehele jaar voordoen. Noteer alles wat u doet en wat u opmerkt. Het is onmogelijk om elk detail te onthouden. Wat u opgeschreven heeft, daar kunt u altijd op teruggrijpen zelfs na jaren.

Ga altijd rustig te werk bij nestkontrolle en praat tegen uw vogels. Aan de stem zullen ze hun verzorger herkennen. Het uitkomen van de jongen wordt ook altijd met spanning tegemoet gezien, zeker in de eerste ronde. Beheers uw nieuwsgierigheid, u ziet meestal aan de schilletjes op de bodem, dat er jongen geboren zijn. Het kan wel eens gebeuren, dat u een jong uit het ei moet helpen. Hierbij moet u heel voorzichtig te werk gaan. Menige jonge vogel is door deze hulp gered, maar ook velen zijn door voortijdig ingrijpen verloren gegaan. Bedenk hierbij dat ook in de vrije natuur, niet elk bevrucht eitje een jonge vogel oplevert.

Wees ook niet te snel met het weggoien van eieren, als u ook maar even twijfelt of deze al of niet bevrucht zijn. Het is al vaker gebeurd dat uit twijfel eieren, later toch jongen geboren zijn. Mochten in een legsel een of twee eieren onbevucht zijn, laat deze dan maar liggen tot aan het ringen. De jonggeboren vogeltjes zullen daar de eerste levensdagen veel steun aan hebben.

Zijn er jongen die wanneer ze het nest verlaten hebben, gebreken vertonen, zoals scheve of misvormde pootjes zodat ze niet op de zitstok kunnen zitten, of zoals het bij mij een keer het geval was, n.l. een jonge vogel met maar één vleugel, die toch steeds probeerde te vliegen en dan op zijn rug viel, dan is het beter (hoeveel moeite het soms ook kost) om deze kneusjes pijnloos uit hun lijden te verlossen. Doen wij dat niet, dan zullen deze stakkers na verloop van tijd van ellende toch dood gaan en afgezien daarvan zijn zulke vogels nooit geschikt om mee te kweken.

Het ringen van de jonge vogels is voor ons wildzangkwekers heel belangrijk. Ik kan er niet genoeg op hameren. Ring de jonge vogels met een passende vaste voetring, met een ringmaat welke voor zijn soort is voorgeschreven.

Noteer secuur de datum van uitkomen, de datum van het ringen, de ringmaat en het volgnummer van de ring. (ik heb u daar al eerder in dit ar-

tikel op attent gemaakt.) Aangezien bepaalde instanties ons wildzangkwekers toch al geen goed hart toedragen (en waarom eigenlijk) kan dit erg belangrijk zijn, wanneer deze ongenode gasten, gebruikmakend van hun bevoegdheid, tegen onze wil ons vogelverblijf voor controle betreden en gebruikmakend van de verouderde vogelwet (van 1936) in één slag een onherstelbare schade aanrichten. Ik kan er over meepraten.

Wanneer ik op het einde van het kweekseizoen met wildzangkwekers spreek, dan hoor ik vaak dat ze hun eigenkweek jongen niet geringd hebben. Als ik dan naar de reden vraag, krijg ik veelal de volgende antwoorden:

1. Ik kweek voor mijn plezier en vind ringen niet nodig. (eigenwijs)
2. We hadden geen ringen besteld. (laksheid)
3. Als je ringen besteld krijg je controle. (alleen bij K ringen)
4. Na het kweekseizoen ring ik de jongen wel met een knijpring. (komt meestal toch niets van een knijpring is géén vaste gesloten voetring)

5. Ik ben bang dat de oudervogels dan de jongen uit het nest gooien. (kun je voorkomen met ventiel-slang om de ring)
6. De oudervogels verminken de geringde jongen, door alsmat op de ring te pikken. (met ventiel-slang niet)
7. Ik ben bang dat de oudervogels de jongen in de steek laten. (gebeurt niet als u rustig te werk gaat)
8. Ik stoer mijn vogels niet graag. (smoesjes)

Mensen ring toch uw vogels. Naast de bovengenoemde reden (kontrole) is het ook handig voor uzelf, want dan weet u altijd welke jongen van welke ouders zijn.

Ons streven moet er op gericht zijn, dat we binnen enkele jaren, alleen nog maar geringde, zelfgekweekte vogels in onze volières hebben. Op die manier kunnen we ook aan het vangen van de vogels een halt toeroepen.

Als de vogelliefhebbers alleen maar geringde vogels in hun volières willen, dan is voor de vangers ook gauw de lol er van af. Ze raken hun vogels dan niet meer kwijt.

Niet ringen van eigenkweekvogels mijns inziens veelal gemakzucht. Kom mensen, steek nu eens niet de kop tussen de veren. Het is in het belang van onze mooi hobby n.l. **H kweken met Europese Wildzangvogels.**

Er is helaas nog te weinig informatie over het kweken met wildzangvogels. Door middel van mijn artikelen in ons mooie maandblad 'Onze Vogels', en uiteraard ook door mijn Dia-lezingen hierover, probeer ik een positieve bijdrage te leveren op deze materie.

Wilt u nog meer weten, sluit u dan aan bij de **Speciaalclub Europese Vogels en hun hybriden** aangesloten bij onze Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Voor inlichtingen zie 'Onze Vogels' pagina 2.

Sportvrienden hier wil ik het deskeer weer bij laten. In mijn volgende artikel wil ik u wat vertellen over problemen bij de kweek met wildzangvogels.

Voor inlichtingen over mijn Dia-lezing tel. 045 - 25 44 25

GEZA SEPT

Een oud en beproefd middel voor de gezonde en zieke vogel.

in flessen van 50 ml
100 ml
200 ml
halve liter en liter

ook een goedkoop middel, dat eenvoudig toegepast kan worden: enige druppels aan het drinkwater toevoegen is voldoende.

Bij de Dibevo vakhandel

Populierstraat 121-123 - Den Haag
Tel. 070-60 23 84

W. ROUPPE VAN DER VOORT

BLANKESTIJN'S PET FARM B.V.

Turbinestraat 22
3903 LW Veenendaal
Telefoon 08385-14530

Wij vragen te koop:
alle soorten kleur-,
zang- en postuur-
kanaries.

CONDITIO

Voor alle soorten vogels

VERKORT DE RIJ-TIJD
BEVordert DE BROED-RESULTATEN
VERHOOGT HET WEERSTANDSVERMOGEN
HERGEEFT DE VOGELS HUN ZANG EN
VEDERPRACHT

EEN HOLLEY PRODUCT - POSTBUS 198 - DELFT

VERKRIJBAAR IN ALLE
dieren - speciaalzaken

Mijn kweek met Japanse Nachtegalen door B. Mussies

In mei 1982 schafte ik mij op de vogelmarkt in Gent een koppeltje Japanse nachtegalen aan, zomaar voor de aardigheid.

Ik liet ze los in mijn buitenvolière, welke hoofdzakelijk bevolkt is met kleurkanaries te weten agaten, goudagaten, isabellen, goudisabellen en veelvoren. Verder vliegen er in de volière ook een mozambiquesijs en een inigovink; de laatste is bedoeld om de tuggen uit te roeien waar ik nog al te veel last van had, met uitzondering van de resultaat overigens, want in het donker is hij nog op jacht. Een prima vogel, want ik kan hem dan ook ieder aanvevelen die last van muggen heeft en bovendien hij zingt nog leuk ook; dit is een ven terzijde. Ik had mijn nachtegalen 14 dagen in huis en ik twijfelde eigenlijk of ik wel een koppel had, want ik gaf de pop een lokroep ten gehore, maar de man liet zich niet horen. Hij was het koek en ei tussen die twee, ze zaten druk te snavelen en ze liepen heel dicht tegen elkaar aan. Op een dag begon de pop met grassprietten en allerlei nestmateriaal te snavelen en poogde ze een nest te bouwen in een ligusterstruik wat niet erg wilde lukken, ze kreeg er geen broed in.

Op een dag dacht ik dat wordt wat, maar de dag daarop lag alles weer

op de grond. Toen heb ik op dezelfde plaats waar ze aan het bouwen was een oud merelnest opgehangen, mooier kon ze het toch niet krijgen. Maar nee hoor, nu begon ze in dezelfde struik, 30 cm. boven het merelnest weer opnieuw te bouwen. Toen heb ik onder dit vreemde bouwsel een stukje gaas bevestigd, daarna was het in één dag bekeken en had ze een keurig nest klaargemaakt van grassprietten en stro, van binnen bekleed met uitgeplozen sisaltouw en kanarieveertjes die ze doodleuk uit hun mede volièrebewoners plukte.

Vooraf een zwaarbevederde dikke gloster moest het ontgelden. Op 28 juni lag er het eerste eitje, daarna elke dag één totaal 3 stuks. Het zijn eigenlijk net kanarie eitjes zoals op de foto te zien is, alleen wat blauwer en zeker 1½ maal groter. Vanaf het derde ei begon de pop met broeden dag en nacht. Na 3 dagen broedde de man op de dag en de pop 's nachts. Na een week broeden was duidelijk te zien dat er twee eitjes bevrucht waren, hoewel ik de vogels nooit heb zien paren. Na precies 12 dagen, op zondag 11 juli had ik 2 jonge nachtegalen, dus was het ouderkoppel wel degelijk een man en een pop alhoewel de man nog nooit gezongen had.

Nu kwam echter het probleem; levend voer. Na verschillende boeken er op nageslagen te hebben bleek dat dit toch wel onontbeerlijk was. Mij werd van verschillende kanten afgeraden meelwormen te geven, omdat dit te eenzijdig was. Ik gaf ze altijd al meelwormen waar ze verzot op waren, maar omdat de jongen nog erg klein waren en de nachtegalen hun jongen niet uit de krop voerden maar levende insecten zo in hun bekje stopten, leek het mij toch verstandiger de eerste tijd voor wat kleiner levend voer te zorgen.

Ze kregen toen maden en buffalwormpjes. Daarna kocht ik bij een dierenpeciaalzaak levende krekels, wat een prima levend voer is, ik begrijp alleen niet hoe de nachtegalen ze weg kregen. Zo'n krekkel is bijna 3 cm. lang met lange poten en voelsprietten maar ze werden zo in de jongen gestopt. Met één zo'n krekkel was zo'n kropje al weer voor een tijdje gevuld. Het is trouwens onvoorstelbaar hoe hard de jongen groeiden. Als kanariekwaker ben je gewend om de jongen na ongeveer een week te ringen wat ruim om tijd is. De nachtegalen waren 4½ dag oud en ik kreeg een ring van 3,2 mm. met een beetje vaseline er maar net om heen. Op

zondag de 19e keek ik 's morgens in het nest en zag dat de jongen veren begonnen te krijgen, 2 dagen daarna waren het al complete vogels, bijna volledig bevederd en dat precies 8 dagen oud. Op een leeftijd van 10 dagen vlogen ze al uit, ze waren donkergrijs met donkere snavels, een flauw gele vlek onder de snavel en wat geel in de vleugelspiegels. Het is opvallend hoe schoon de ouders het nest houden. Je vindt gedurende de hele broedperiode totaal geen ontlasting van de jongen op of bij het nest. Toen de jongen 13 dagen oud waren konden ze al aardig vliegen en kwamen ook eindelijk de staartpennen door, alleen de inplant van die pennen ligt meer bovenop het achterlijf en daarom lijkt het lang te duren voordat ze een staart krijgen. Omstreeks die tijd zag en hoorde ik ook eindelijk de man zingen. Het voeren ging onverminderd door, alles wat ik maar te pakken kon krijgen ging de voliëre in, rupsen, langpootmuggen, sprinkhanen, duizendpotten, krekels, vlinders en zelfs bladluis en mieren werden geconsumeerd.

Nadat ze uitgevlogen waren duurde het nog ruim 3 weken voordat ze zelf

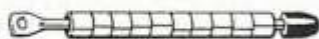

begonnen te eten. Ook begon toe een van de jongen te zingen en we van toen af achterna gezeten door c man in tegenstelling tot de pop die t haar jongen de veren oppoetst. Overigens hadden de oudervogel al weer 4 eieren waar echt niets v terecht is gekomen. Op de elfc broeddag werden alle eieren uit h nest geworpen. Het leek me toen v standiger om de jongen bij de oude weg te halen, en heb ze dan ook o dergebracht in m'n kweekruim waar ik ze ieder apart in een gro broedkooi heb gezet. Op een leeftij van zo'n 1½ maand oud beginnen c jongen steeds meer kleur te krijge. De snavels zijn al rood en de borst b gint ook al door te kleuren.

Hierbij is nu al te zien dat het roo bruin van het jonge mannetje inte siever van kleur is als bij het popj. Als voeding verstrek ik ze een goe universeelvoer met dagelijks w meelwormen en sinaasappel. Do het drinkwater doe ik druivensuik en caroteen, immers ze hebben oc rode veren op de borst en in de vle gels. En nu maar afwachten of z goed door de rui komen en wat z gaan doen op de aanstaande tentoo stelling.

Fauna VOGELKOOI BOUWPAKKET

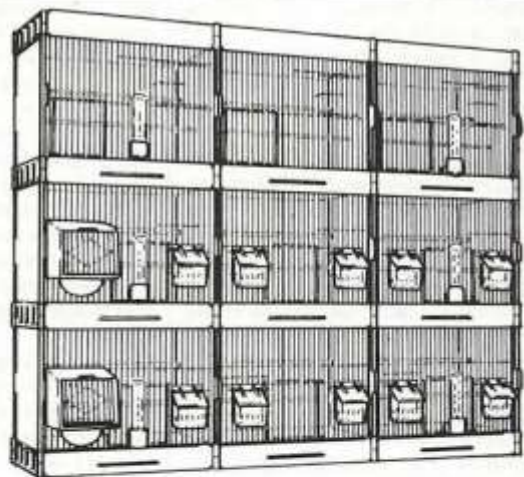
Door gebruik te maken van een uniek samenbouw-systeem, geschikt voor alle denkbare doeleinden. Verschillende sets kunnen worden samengebouwd, zowel horizontaal als vertikaal, tot broedkooien, voliëres of winkelverkoopkooien, met zoveel afdelingen als gewenst wordt. Het geheel is vervaardigd uit onbreekbaar plastic, in combinatie met metaal. Hygiënisch en gemakkelijk schoon te houden.

RING OPEN

celluloid splijtringen
in diverse maten
en kleuren.

"Onze artikelen zijn verkrijgbaar bij iedere goede speciaalzaak, waar niet, informeer op onze fabriek".

Catalogus en prijslijst op aanvraag
f 2,50 aan geldige postzegels bijsluiten.

metaalwaren b.v.

Hoofdstraat 138 a - 5171 DH Kaatsheuvel

Telefoon 04167-7 41 14

Corr.-adres: Postbus 146 - 5170 AC Kaatsheuvel

foto's van een hobby

Zo maakt u geslaagde hobby-foto's (11)

dia's maken... een hobby apart!

Deze zomer hebben we een aantal dia's gemaakt van insecten op de bloemen. Het was een safari in eigen tuin, waarbij de buit bestond uit een aantal kleurige dia's van heel kleine dieren. Toen we ze soms meer dan honderd keer vergroot op het scherm terugzagen, waren we verast. Dia's maken de wereld van het kleine zo groot, dat je er met verbazing naar kijkt en steeds weer nieuwe dingen ontdekt.

Foto's of dia's?

Wie zijn of haar hobby in beeld willen brengen kan kiezen uit twee mogelijkheden: gebruik maken van een negatiefilm of van een dia-film. De eerste levert foto's op, die je in de hand kunt houden en bekijken, die je in een album kunt plakken of in een lijstje kunt zetten. Een dia-film zorgt voor kleine, kleurige beelden op doorzichtig materiaal. Je kunt ze alleen bekijken als je ze in een viewer of projector zet maar dan zijn ze, doordat het licht de kleuren briljant maakt, vaak nog mooier dan de werkelijkheid.

Vier redenen

Vooraf bij het maken van hobbyfoto's wordt vaak met diafilm gewerkt. Daar zijn vier redenen voor:

- diaopnamen worden nagenoeg op dezelfde manier gemaakt als negatiefopnamen; dia's maken is dus niet moeilijk,
- dia's geven bepaalde onderwerpen briljanter weer dan foto's,
- dia's hebben andere toepassingmogelijkheden en
- dia's zijn niet duurder dan foto's.

Opname bijna gelijk

Er is weinig verschil tussen het maken van een dia en een foto. Het belangrijkste verschil is, dat bij een dia-opname de belichting zorgvuldiger moet gebeuren omdat de speelruimte van het materiaal kleiner

is dan bij negatiefilm. Een tweede punt is, dat bij een dia de uitsnede al direct bij de opname goed moet zijn. Bij kleurenfoto's kun je bij het maken van een vergroting opnieuw een bepaald deel van de foto kiezen, een dia wordt (meestal) in z'n geheel geprojecteerd. Dat vraagt dus iets meer aandacht tijdens het kiezen van de beelduitsnede tijdens de opname.

Briljanter weergave

Een duidelijk pluspunt van de 'schilderijen van licht' is de projectie die zorgt voor een in kleur en formaat maximaal resultaat. Velen nemen graag het kleine nadeel van het voor de projectie benodigde extra werk om dat vaak briljante lichtspel in de eigen huiskamer te kunnen zien. Vooral voor hobby-opnamen kan zo'n projectie tot 1½ of 2 meter verrassende resultaten geven.

Meer toepassingen

Een foto kun je met één persoon of enkele mensen tegelijk bekijken. Een dia kan aan vele tientallen mensen tegelijk worden getoond. Een dia laat – door zijn enorme vergroting – bovendien details zien, die je met het blote oog niet kunt waarnemen. Als instructiemogelijkheid is een dia dus een ideaal medium. Bovendien kun je van een bepaald onderwerp een serie dia's maken. Als ook nog geluid wordt toegevoegd via een band, dan ontstaat er een klankdiaserie.

Nog een stap verder is: de signalen voor het wisselen van de dia's op dezelfde band aanbrengen, waardoor er een geheel automatische presentatie van beeld en geluid ontstaat. En de in dit opzicht voorlopig allerlaatste stap is: beeld en geluid door de vakman laten overschrijven op een videoband. Via een videorecorder kan deze klankdiaserie dan worden afgespeeld op uw eigen televisietoestel waarbij beeld en geluid weer een eenheid vormen.

Niet duurder

In tegenstelling tot wat vaak wordt gedacht zijn dia's niet duurder dan foto's. Ze zijn in vele gevallen zelfs goedkoper en dat maakt, dat je ook iets royaler kunt zijn met het materiaal. Een voordeel van dia's is verder, dat je van opnamen, die bijzonder geslaagd zijn ook een afdruk op papier kunt (laten) maken tegen kosten, die maar iets hoger liggen dan die van een gewone foto.

En wie van een bepaalde dia een vergroting op papier wil hebben: dia's kunnen worden vergroot tot hetzelfde formaat als normale kleinbeeldnegatieven.

Dia's en uw hobby

Er zijn vele mogelijkheden om bij een hobby gebruik te maken van kleurendia's. Bijvoorbeeld: voor het vastleggen van een verzameling, zodat u er een 'archief van lichtbeelden' van hebt. U kunt de ontwikkelingsfasen van een werkstuk in dia's registreren. Of een instructieve serie maken om anderen een bepaalde techniek te leren of te vertellen hoe u een werkstuk hebt gemaakt. Dia's leggen de hoogtepunten vast van wat u in uw hobby hebt beleefd en ze helpen u om aan clubvrienden te laten zien wat u individueel of als groep hebt bereikt. Kortom: het maken van dia's van uw hobby is eigenlijk weer een hobby op zichzelf. Een heel plezierige hobby, want dia's voegen een aantrekkelijk element toe aan uw vrijetijdsbesteding. Spelend met licht, kleur en soms zelfs geluid brengt u uw hobby op een briljante manier tot leven.

Bijna elke hobby leent zich voor het maken van dia's. Een 'gewoon' onderwerp als het houden van kamerplanten kan een fraaie serie dia's opleveren over de groei van een plant. Het effect is boeiend en het kan ook zeer leerzaam zijn. Vooral in de z.g. overvloeitechniek, waarbij de dia's als het ware in elkaar overvloeien, zie je de plant groeien.

SCHONE LUCHT, géén overbodige luxe

Welke eisen moeten we stellen aan de lucht, waarin onze vogels zich bevinden?

Auteurs van vogel- en duivenboeken hebben het altijd over ruime luchttoevoer, proeven met omhoog kringelende sigarettenrook, overvloedige verluchting, het aantal vogels per kubieke meter enz. enz. Grotendeels ONZIN natuurlijk. Niet de hoeveelheid lucht is van belang en niet de snelheid waarmee de lucht door de volière of hok gejaagd wordt, maar de KWALITEIT. Deze kwaliteit wordt bepaald door o.a. de verhouding van warmte, wind, luchtvochtigheid, zuurstofdruk, zichtbare en onzichtbare stralingen (b.v. zonnestralen, maar ook radar en radio-golven), ionisatie van lucht. Het is juist de 'ionisatie' (aanwezigheid van negatieve en positieve ionen in de juiste verhouding) die bepaalt of de lucht GOED genoemd mag worden.

Waarschijnlijk is het U bekend dat vele van onze topsporters in voorbereiding op een belangrijke wedstrijd of competitie geregeld naar hogergelegen gebieden gaan.

Tevens zullen velen van U getuigenissen hebben van astmapatiënten, die door verblijf in Zwitsers gebergte niet de minste last van hun kwaal bleken te hebben. Dergelijke vaststellingen moet voor een heleboel vogelliefhebbers aanwijzingen zijn tot nadenken.

Wat gebeurt er n.l. in de volières of hokken? De vervuilde stoffige lucht hecht zich vast aan de positieve ionen. Hierdoor gaat het zuurstofgehalte

in het bloed naar beneden (zowel bij mens als dier).

De inademing van teveel vervuilde, stoffige luchtdelen heeft een remmende werking op de bloedsomloop. Wij mensen krijgen in zo'n geval het geval van moe, slap, afgemat en depressief te zijn. Jammer dat onze vogels niet kunnen praten, maar U ziet ze van tijd tot tijd wel bol zitten, of zitten te happen, of... een slechte tot zéér slechte kweek.

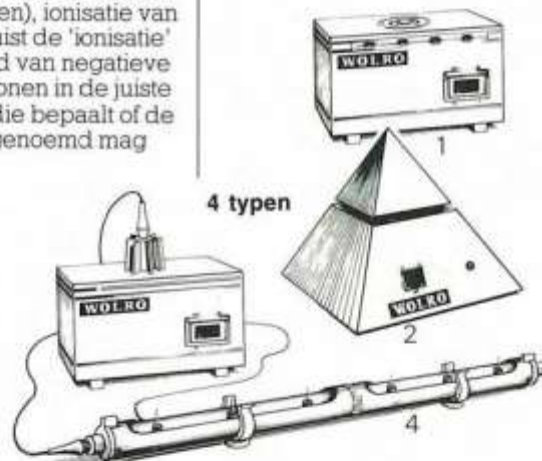
OORZAAK een tekort aan negatieve ionen.

OPLOSSING: plaats een negatieve ionisator oftewel een ELEKTRONISCHE LUCHT-REINIGER in Uw volière, waarmee U de stofdeeltjes, stankdelen en bacteriën aantrekt en vernietigt, welke Uw vogels de gehele dag afscheiden. Hiermee verhoogt U de kwaliteit van Uw vogels.

Onze kastjes werken geruisloos en moeten slechts 1 x per week worden schoongemaakt met het bijgeleverde kwastje. (dus géén filters enz.)

Tevens hebben wij een uniek garantie-systeem, n.l. 4 weken uitproberen zonder risico.

Mocht de apparatuur niet aan Uw eisen voldoen, stuurt U de apparatuur terug en U krijgt Uw geld terug. Vraag gratis onze uitgebreide brochure of bestel direct telefonisch of d.m.v. onderstaande coupon.

4 typen

knip uit en in gesloten envelop versturen

naam

adres

plaats + postcode

wenst te ontvangen afmetingen

... stuks type 1 voor 20 m² à f 285,- (14x9x7 cm)

... stuks type 2 voor 40 m² à f 425,- (16x16x19 cm)

... stuks type 4 voor 15 m² à f 330,- uitbreidingskast geschikt voor 12 losse elementen op aan te sluiten à 15 m² per ruimte.

... stuks losse elementen à f 79,-

... stuks gratis uitgebreide brochures.

WOLRO luchtreiniging

Smerenburg 47 2931 RB Krimpen a/d Lek
01807 - 1 89 12 (iedere avond tot 10 uur
en op zaterdag tot 5 uur)
Levering in Nederland en België

Stuur ons een schets of tekening van Uw hok en wij maken U kosteloos een offerte voor uw ruimte.

De grauwe klauwier

(*Lanius collurio*) Tekst: Meindert de Jong

Een bijzonder fraai lid van de Nederlandse avifauna is de grauwe klauwier, een vogel ongeveer zo groot als een lijster. Vooral het mannetje is best het bekijken waard! Zacht blauwachtig grijs zijn de kruin en de stuit, warm roodbruin de mantel, witachtig, hier en daar overtoegen met een roze waasje, de onderdelen en zwart met veel wit de vrij lange staart. Erg opvallend is een brede donkere streep die door en rond het oog loopt en die ook op de foto goed tot zijn recht komt.

Het vrouwtje is aanzienlijk minder opzichtig getekend; bij haar zijn de bovendelen alle bruin, de onderdelen witachtig met vooral op de borst een geschulpte dwarstekening. In de eerste regel van dit artikelje noemde ik de vogel een 'fraai lid', maar dit slaat niet op zijn eigenschappen. Als zanger houdt hij er namelijk

af en toe echte roofvogellures op na. Zelfs zijn snavel doet denken aan die van een stootvogel – het mooiere woord voor roofvogel – want aan de punt is de bovensneb namelijk duidelijk gehoekt. Vaak kan men deze klauwier op een uitkijkpost zien zitten, waarbij direct opvalt dat hij aan één stuk de kop heen en weer draait en de staart beweegt, nu eens op en neer, dan weer heen en weer; hij kwispelt als het ware met dit lichaamsdeel. Passeert een of ander insect dan heeft de klauwier dit beslist in de gaten; hij stuift er achter aan, pakt het en strijkt weer neer om het te consumeren of weg te brengen naar de 'provisiekamer', waar ik straks op terugkom.

Maar het blijft niet bij insecten; was dat maar waar! Ook kleine en jonge vogels, kuikens en fazanten en patrijzen, kikkers, muizen, hagedissen en dergelijke worden gegrepen. Soms staat hij als een volleerde torenvalk bij een heg of iets dergelijks te wiekelen, om zich vervolgens op een prooi te storten. Is de buit klein, bijvoor-

beeld een insect, dan wordt deze in de snavel vervoerd, maar grotere worden weggedragen in de klauwen (hoewel die niets weg hebben van de poten van een roofvogel). Klauwieren hebben namelijk bepaalde 'voorraadkamers' die ik al even noemde. Op een vrij goed verborgen plaats hamsteren zij, door het gevangene aan doorns of prikkeldraad te spietesen. Later worden deze dan gegeten, door er stukjes en beetjes af te trekken. Maar waarom deze hamstermethode? Klauwieren spietsen namelijk niet altijd en er is een aannemelijke verklaring voor. Het kan heel best mogelijk zijn dat nog onverteerbare delen van diverse torren en kevers de vogel 'dwars zitten' en dat hij met eten wacht tot deze als braakballen (zoals we die ook kennen bij de uilen bijvoorbeeld) zijn opgegeven.

Het komt wel eens voor dat de voedselvoorraden worden vergeten, iets waar ook de Vlaamse gaaien een handje van hebben, hoewel in dat geval het de bosbouw ten goede komt. (Eikels, beukenootjes en dergelijke). De grauwe klauwier houdt er een eigenaardige manier van vliegen op na. Wil hij van de ene uitkijkpost naar een andere, dan duikt hij naar beneden, vliegt 'golvend' erg laag over de grond en schiet vervolgens, even voor de uitgekozen plek, als een raket omhoog om daar plaats te nemen, waar hij opnieuw begint met kopdraaien en staarkwispelen, tot er weer iets van zijn gading in het vizier komt.

Grauwe klauwieren bewonen een zeer groot deel van Europa en Azië; hun verspreidingsgebied loopt als een brede gordel dwars door beide werelddelen, var. Engeland in het westen tot Japan in het oosten. 's Winters toeven onze broedvogels in tropisch Afrika, vanwaar zij omstreeks eind april terugkeren.

Officieel worden ze gerekend tot onze schaarse broedvogels, circa 150 broedparen huizen binnen onze grenzen. Het nest wordt gebouwd op een hoogte van één tot twee meter in allerlei struiken, heggen, jonge sparren en dennen en diverse van doorns voorziene gewassen. Persoonlijk heb ik nesten gevonden in dichte meidoorns (Noord-oost Friesland) en duindoorns (duinen van Noord- en Zuid-Holland). Zij waren vervaardigd van droge plantenstengels, droog gras, dor blad en worteldraadjes, van binnen gevoerd met halmpjes, haar, wol en plantepuis. Ook schijnt het mos wel te worden gebruikt,

Foto: Pedr. Podpera

maar dat heb ik nimmer kunnen ontdekken, net zo min als veertjes in de nestrand. De eieren uit één legsel zijn vrijwel identiek, maar als men legfels van verschillende vogels naast elkaar ziet, is er een geweldig verschil en men beschouwt ze dan ook als te behoren 'tot de meest veranderlijke der Europese zangvogels'. Ik zal daarom dan ook maar geen beschrijving geven, maar wel vermeld ik even, dat de eieren die ik tot nu toe heb gevonden 'roomkleurig met een roze tintje en een donkere band van bruinachtige en paarse vlekjes rond het buikige deel' waren.

De taak is bij de grauwe klauwieren heel aardig verdeeld: het mannetje vervaardigt in hoofdzaak het nest, het vrouwtje neemt voornamelijk het broeden voor haar rekening.

De grauwe klauwier heeft talloze noten op zijn zang, maar het vaakst hoort men een luid 'sjak-sjak', dat meestal bedoeld is als alarmroep. Voorts nog diverse roepen en kreten, hoewel hij ook een heel aardig liedje ten beste kan geven, een voordracht die wel tien minuten wordt aangehouden en bestaat uit melodieuze toontjes en uithaaltjes, vermengd met allerlei imitaties en roepen van andere vogels.

Reeds eind juli, begin augustus maken de schateksters zich klaar om de reis naar het zuiden te aanvaarden en nu ik het toch over bijnamen heb: elders kent men deze vogels als steenekster, mōrdaekster, rode wurger, rode tuinvalk, vinkebijter en negendoder. De laatste naam is te danken aan het volksbijgeloof, dat de vogel niet eerder aan zijn maaltijd zou beginnen, of hij moest negen prooidieren hebben gespietst. Maar uit al deze namen blijkt toch overduidelijk dat deze klauwier allerminst een onbekende is, ondanks zijn betrekkelijke zeldzaamheid.

volière van de maand

Deze maand willen we de rubriek graag beginnen met een bijdrage van een van onze in België wonende leden, te weten Freddy Voisem, Zilverberklaan 27 in Wondelgem bij Gent. Hij is liefhebber van parkieten en zijn volière is daar helemaal op afgestemd. De bouw van het 12 m lange, 3,60 m diepe en ruim 2 m hoge vogelverblijf is in 1981 gerealiseerd. Het geheel is opgetrokken van houten deeltjes. Het daarmede getimmerde geraamte is voor wat betreft het open vlucht gedeelte bespannen met gaas. De tussenwandjes van de aan de voorzijde opengelaten beschutte gedeelten, de nachtverblijven, bestaat uit multiplex. Met ditzelfde materiaal is de achterwand dicht gemaakt. Aan de voorzijde van de vluchtjes bevindt zich een gang van 60 cm breed. De lengte van de aparte vluchtjes, die 1 m breed zijn, bedraagt inclusief het beschutte gedeelte precies 3 m. De volière is geheel afgedekt met pvc golfplaatjes aflopend naar de voorkant. Het hemelwater wordt opgevangen in een aan die kant gemonteerde pvc goot en afgevoerd.

Zowel de afgedekte bovenkant als de gang aan de voorzijde dragen er toe bij dat katten en ander gedierte niets tegen de vogels kunnen ondernemen.

Op de foto ziet u duidelijk de opstelling van zitstokken en nestkasten.

De bevolking bestaat uit roodrug- en

rosellaparkieten, valkparkieten in enkele kleurslagen en een tweetal agapornissoorten eveneens in enkele kleurslagen. Bovendien zijn er ook nog enkele paartjes grasparkieten in gehuisvest. U begrijpt het, alle soorten zitten apart en zo hoort het ook bij kromsnavels.

Freddy schreef ons op 18 mei en toen was hij reeds in het bezit van 35 jongen. Ze doen het dus goed in Wondelgem. Zij nog vermeldt dat de bodem van de vluchtjes bestaat uit een ongeveer 5 cm dikke laag rivierzand. De heer C. Manders, Mariastraat 41 in Nuth, is lid van de plaatselijke afdeling en beoefent al weer zo'n 25 jaar de vogelliefhebberij. Ongeveer zes jaar geleden is hij als gemeenteopzichter met pensioen, heeft veel vrije tijd dus en zit vol ideeën. Zo vond hij zijn oude volière niet meer helemaal voldoende en besloot hij om samen met zijn vrouw een nieuwe te gaan bouwen. Welnu, het resultaat ziet u op foto 2. Het bouwwerk rust op een gemetselde fundering, is 9 meter lang, 6 meter diep en heeft een hoogte van 1,90 meter. De houten opbouw is vervaardigd van balkjes van 4 x 4 cm en het gehele geraamte zit in elkaar geschroefd.

Het nachtverblijf is 2,80 x 1 meter. In de open vlucht is een vijvertje met fontein aangelegd en als beplanting staan er dennetjes, vlier- en laurierstruiken in. Kanaries, tropen en bastaarden bevolken deze ruime en

vogelimport en bloemisterij SIEM VAN 'T HART

Kralingseweg 443 b-Rotterdam
Grens Capelle a.d. IJssel
Telefoon 010-52 45 11

Wij hebben regelmatig in voorraad:
Regelmatig voorradig Zwarti lori's, geelgestreepte lori's, Stella lori's, Ferry lorri-keets, edelpapegaaien, Blauwkroontjes en tal van andere interessante soorten.
Alles tegen uiterst scherpe prijzen!

N. van Dijk

Fa. N. v. DIJK

Hooghout 54
4817 EC Breda,
Tel. 076 - 13 13 44

Steeds in voorraad en ruime collectie zangvogels, vruchten- en insectenetters, papagaaien, parkieten enz.

Wij verzenden door geheel Nederland.

Kopen regelmatig kanaries, parkieten, zebrevinken, enz.

goed ingerichte volière en gezien de vele succesvolle broedresultaten hebben de vogels het er best naar hun zin. Al met al een uitstekende volière.

Kattenprobleem!

Na jarenlang erg veel last te hebben ondervonden van deze nachtelijke bezoekers en ze 'te vuur en te zwaard' te hebben bestreden, meen ik nu een humane manier te hebben gevonden, om ze van mijn volière te houden.

Ongeveer een half jaar geleden, heb ik nl. met hulp van mijn zwager een z.g. tuinnet op ± 8 cm hoogte boven het gaas van mijn buitenvolière gespannen. Dit hebben we gedaan, door middel van een door het net geregen geplastificeerde ijzerdraad te bevestigen aan grote spijkers, welke in de gordingen van de volière geslagen zijn, en er ± 8 cm bovenuit blijven steken.

Deze spijkers staan onderling 40 cm uit elkaar.

Wanneer nu het net, welk een maaswijdte heeft van ± 4 cm, gespannen is, wagen de katten zich niet meer op deze wiebelende ondergrond, hetgeen ik uit eigen waarneming heb kunnen constateren.

Na één poging geven ze het op, en onze vogels blijven rustig slapen, evenals ondergetekende.

Ik heb namelijk sinds die tijd absoluut geen last meer gehad.

In de hoop, dat andere vogelliefhebbers hiermee misschien hun voordeel kunnen doen, en iedereen erg veel succes wensend, wil ik het hier maar bij laten.

N.S. te B.

Noteer nu al in uw agenda!

VOGEL '83

met meer dan 7000 vogels in honderden soorten.
De **GROOTSTE VOGELSHOW** van Nederland.

Van 13 t/m 16 januari 1983
in HET TURFSCHIP te BREDA.

EEN GEVLEUGELD EVENEMENT

Geopend:

Donderdag 13/1 van 14-22 uur

Vrijdag 14/1 van 10-22 uur

Zaterdag 15/1 van 10-19 uur

Zondag 16/1 van 10-17 uur

Toegangsprijzen:

Volwassenen f. 6,-

Kinderen tot 12 jaar
en bejaarden f. 2,50

Zonneral of -vogel

Eurypyga Helias

Een soort reiger op korte poten (hoewel niet aan de roerdrompen **Botaurinae** verwant), maar met gespreide vleugels en lange waaiervormige zwartgebande staart zou je hem nog het best met een reusachtige nachtvlinder kunnen vergelijken. Het laatste is een aangeboren dreighouding die jonge vogels ook al vertonen en niet zozeer een fase van de hofmakerij. Niet slechts de vleugels, maar ook de staart zijn dan gespreid en het geheel doet dan echt wel enigszins aan een vlinder denken.

Het nest van deze midden- en zuid-amerikaanse vogel blijkt van takken en verdorde bladeren te worden gebouwd. Het bevindt zich als regel ongeveer drie meter boven de grond en heeft een doorsnede van ongeveer dertig centimeter. De twee (soms drie) bruinroze eieren zijn van donkere rood- of grijsbruine vlekken en spikkels voorzien. Na ongeveer vier weken door beide partners bebroed te zijn, worden de met bruin dons bedekte jongen geboren. Op ralle-maniër wordt het voedsel uit de

snavel van de ouders gehaald. De jongen blijven nog drie weken op het nest.

Overigens blijkt er in het bouw materiaal nog wat variatie te kunnen bestaan, want bij de geslaagde kweekpoging in de Londense dierentuin in 1865 werd daarvoor modder gebruikt. Het door ons verkregen nest was van plantaardig materiaal en modder vervaardigd. Prachtig kon op het nest de hofmakerij en de paring worden waargenomen, waarbij bleek dat de partners zich zeer

Vertoon bij de hofmakerij van zonnerallen op het nest.

Moment voor de paring.

KORTE BERICHTEN

VAN DE KEURMEESTERS

Tijdens de laatstgehouden landelijke technische dag voor de keurmeesters, zijn de technische commissies wat gewijzigd. In de **TC-kleur** hebben thans zitting de heren M.Y. Sikkens (voorzitter), Tj. Boersma (secretaris) en de heren J.A. Barsch, J.M.C. van Kempen en H.K. v.d. Wal. In de **TC-tropen** hebben thans zitting de heren M. Schuurhuis (voorzitter), G. v.d. Meijden (secretaris) en de heren S. Harkema, Th.M. v.d. Heuvel en P.J.F. Klören. Wij wensen ze allen erg veel succes en een werkzame periode.

Afd. Zang: De heer Steijn heeft een ander telefoonnummer nl. 217770. **Afd. Postuur:** De heer Rovers heeft eveneens een ander telefoonnummer nl. 12824. **Afd. Tropen:** De heer Valkenburg is verhuisd naar Mergelwal 16, 3432 ZM Nieuwegein, telf. 03402-39770. De heer G.M. Sak heeft om gezondheidsredenen moeten bedanken als keurmeester. Wij zijn hem zeer erkente-

lijk voor hetgeen hij sedert 1970 in die functie voor leden er bond heeft gedaan en wensen hem nog een lange tijd plezier van de vogelliefhebberij, zij het dan wellicht op een lager pitje

BONDSKAMPIOEN 1983

Deelnemers aan de bondskampioenschappen 1983, welke straks in januari worden gehouden in Breda en waarover u in het vorige nummer alles uitgebreid heeft kunnen lezen, hebben recht op gratis en **DOORLOPEND** vrije toegang tot Vogel '83 mits zij drie of meer vogels inzenden.

Indien er minder dan drie vogels worden ingezonden ontvangen men een witte inzenderskaart en die geeft alleen recht op vrij toegang op zondag 16 januari 1983.

DE INSCHRIJVING SLUIT OP VIJF DECEMBER, ZORG DAT U OP TIJD BENT.

De inschrijving voor de COM-wedstrijd in Italië sluit 1 december 1982.

**Tekst en illustraties:
prof. dr. Anthonie Stolk**

agressief tegenover indringers gedroegen. Kwam een in dezelfde vliegkooi huizende toeraka wat al te dicht in de buurt van het nest, dan werd hij onmiddellijk weggejaagd. De gemeenschappelijke agressie scheen de onderlinge band tussen de partners daadwerkelijk te verstevigen.

Bij gevaar blijkt de zonnereel zelfs een kreekje te kunnen overzwemmen. Bij de meer gebruikelijke reactie gaat hij op de vleugels en tracht hij een

veilige schuilplaats in een lage boom te bereiken.

Vocaal blijkt de zonnereel niet sterk ontwikkeld te zijn: het blijft bij een dreigend ratelend geluid en een zacht gepiep. Het is zeker geen sociale vogel, die gewoonlijk alleen of paarsgewijs wordt gezien. Fourageert bedachtzaam op reigermanier en weet zo door het bliksemsnel uitschieten van de lange slangachtige hals insecten zoals kevers en libellen, alsmede slakken buit te maken. Woongebied: Midden- en Zuid-Ame-

rika van Zuid-Mexico tot Zuidoost-Brazilië, Bolivia en Oost-Peru. Zachte uilachtige veren met poederdons. Uiterlijk zijn mannetje en vrouwtje niet van elkaar te onderscheiden.

Paring op het nest.

Gemeenschappelijk afweren van een nieuwsgierige toerako.

TT-AGENDA

Afd. Bernisse houdt de TT van 2 t/m 4 dec. in De Witte Olifant te Heenvliet. Afd. Hilversum van 26 t/m 28 nov. in de vm. Leeuwenhoekschool, Leeuwenhoekstr. 51 te Hilversum.

OVERLEDEN

H. Ninteman, Aals; M. Gooy, Oldenzaal; B. Leyenaar, Aalburg; G. Severens, Heerlen; S. Zuiderbaan en G. Tiekstra, Leeuwarden; Hr. Keuken, Heteren; Th. Henraath, Geffen; D. Albert, Eerbeek; J. Haakmeester, Almelo; J. Plug, Noordwijkerhout; A. de Groot, Sliedrecht; L. van Driel, Den Haag; L. Bosmans, Gemert; J. den Boer, Den Haag; H. v.d. Langenberg, Bostel; R. Bijlstra, Hoogezand; J. van Dam, Ouddorp; J. Stekelenburg, Bostel; A. Oudenbroek, Den Haag; Hr. Kuiper, Ridderkerk; A. den Tuinder, Heenvliet. Dat zij rusten in vrede

TELETEKST

U weet dat wij in samenwerking met de TROS elke week een pagina teletekst verzorgen over het houden van vogels. Deze tekst is iedere maandag te lezen, nu op pagina 354, van 08.30 tot 19.30 onder de rubriek Beestenboel.

VRAAGPROGRAMMA

Ook voor het tentoonstellingsseizoen 1983/84 blijft het vraagprogramma ongewijzigd, met dien verstande dat tropische duifjes ingaande dat seizoen TWEE JAAR als eigen kweek worden gevraagd.

WIJZIGING REGLEMENT

Bij besluit van het bondsbestuur d.d. 2 oktober 1982, heeft het Reglement voor de Tentoonstellingen een kleine wijziging ondergaan. Artikel 4 onder b, op de 2e regel van de laatste alinea, dienen de woorden 'c.q. verenigingen van vogelliefhebbers' te worden doorgehaald. U wordt allen verzocht om deze doorhaling even met de pen aan te brengen. U vindt genoemd reglement op de rode pagina 1 in het bondsvademecum.

Vererving van de spitsst

Inleiding:

Daar er nogal wat tegenstrijdigheden over de vererving van de spitsstaarten de ronde doen ben ik mij daar eens in gaan verdiepen en heb mijn bestaande bestand van de wildvorm en de isabel uitgebreid met de bruine spitsstaart. Bij diverse kwekers wat onverwante paren aangekocht en daarbij geïnformeerd hoe deze kleur vererfde. Er wordt dan wat gemompeld van kijk dat zijn de ouders of uit dat koppel komen deze jongen.

Vraag je dan of je hun kweekboek eens mag inzien, dan komt er een vodge van een schrifte te voorschijn waaruit dan blijkt wanneer de jongen geboren zijn en het ringnummer. Bij de meeste kwekers viel het mij al op dat ze alleen maar split bruine mannen hadden en bruine poppen als kweekparen. Alles wat bruin was werd als bruin verkocht en alles wat niet bruin was als split.

In mijn achterhoofd ging er een lampje branden van dit kan nooit. Als beginbasis heb ik toen de volgende vogels aangeschaft: Twee bruine poppen, één bruine man en twee split mannen, met vraagteken of ze wel split waren. Achteraf bleek ook dat één man maar split voor bruin was en de ander een gewone wildvorm man. De splitmannen heb ik gekoppeld aan de bruine poppen en de bruine man aan een wildvorm pop welke homozygoot was, ze kwam uit mijn eigen stam spitsstaarten. Deze pop met de bruine man gaf direct al bruine jonge poppen en wildvorm mannen, voor mij stond toen de vererving al vast maar voor de zekerheid ook de andere paringen uitgevoerd. Uit de z.g.n. splitman kwamen alleen maar wildvorm mannen en poppen en uit het andere paar kwamen bruinen mannen, bruine poppen, wildvorm mannen en poppen. Deze man was dus wel split voor bruin. Dit heb ik twee jaar achter elkaar uitgeprobeerd en steeds in een kweekboek bijgehouden, waarna ik de isabel ben gaan koppelen aan de bruine. De uitslagen hiervan behandel ik bij de kleurvererving.

Al met al is er toch nogal wat aan de hand met de spitsstaarten. Op dit moment kennen we de volgende kleurslagen:

- a. de wildvorm - rood en geelsnavel en de bleeksnavel
- b. de bruine - rood-, geel- en de bleeksnavel
- c. de isabel - rood-, geel- en de bleeksnavel
- d. de witte - rood-, geel- en de bleeksnavel verervend, aan het uiterlijk zullen we dit niet kunnen zien daar de witte een vrijwel hoornkleurige snavel heeft.

De witte spitsstaart is bij mijn weten nog niet in Nederland, maar wel in Engeland en Duitsland.

De wildvorm bezit in zijn bevedering het zwarte eumelanine en het roodbruine phaeomelanine, in de poten en snavel afhankelijk van de snavelkleurvariëteit rood carotinoïde of geel carotinoïde.

Bij de bruine spitsstaart zouden we simpel kunnen stellen dat al het zwarte eumelanine omgezet is in zandkleurig bruin eumelanine, waardoor de zwarte kinvlek, broektekening en staart donkerbruin zijn geworden, i.p.v. zwart.

In de rugdekbevedering en de vleugelpennen heeft dit tot gevolg dat de kleur vrijwel gelijk aan de borst en buikkleur wordt. Het grijs van de kop bleekt ook iets op evenals de snavel, doch deze hoeft beslist niet oranje te worden zoals we krijgen als er een roodsnavel aan een geelsnavel wordt gepaard.

De isabel is een in zijn geheel gereduceerde vogel qua kleur en is daardoor vrij gemakkelijk te herkennen en te onderscheiden van de bruine spitsstaart. Doordat al het zwarte eumelanine uit de bevedering gereduceerd is, krijgen we een donkerisabelkleurige vogel.

De kinvlek, broektekening en staart zijn bruin geworden, bij de man wat donkerder van kleur dan bij de pop, het kleurverschil zou je kunnen beschrijven als puur chocolade voor de man en melkchocolade voor de pop. De snavel wordt karmijnrood i.p.v. de wijnrode kleur zoals we dat kennen bij de wildvorm. Bij de geelsnavel vindt er bijna geen reductie plaats maar door deze zeer kleine reductie is de snavel wat helderder geel geworden en heeft niet zo snel last van de oranjerode aanslag. De witte mutant is tot stand gekomen door een totale beletting van al het melanine en het carotinoïde, behalve in de broektekening, de kinvlek en in mindere mate in de staart waar een dusdanige opeenhoping van melanine aanwezig is dat er hier nog een restje kleur aanwezig blijft waardoor de tekening vaag is te zien. De snavel is hoornkleurig geworden, met soms nog een iets rose waas en de poten zijn vleeskleurig.

En als laatste de z.g.n. bleeksnavelspitsstaart. Bij deze vogel is al het gele carotinoïde uit de snavel gereduceerd en bezit in zijn bevedering een minimum aan phaeomelanine waardoor een vrij koude kleur ontstaat. De roodbruine waas welke de wildvorm heeft is er als het ware vanaf geveegd. M.i. zal deze mutant, als het een mutant is, in de toekomst als geelsnavelspitsstaart gekeurd gaan worden en derhalve in de rubriek kleur een puntje of wat moeten gaan missen.

De bleeksnavel is wel zeer goed bruikbaar om de snavelkleur van de wildvorm geelsnavelspitsstaart te verbeteren. Er zal dan wel streng geselecteerd dienen te worden op lichaams- en snavelkleur opdat deze niet te koud van kleur en de snavel weer niet te warm van kleur wordt.

Tot zover de globale kleurverschillen tussen de mutaties. Bij de kleurbeschrijvingen zal ik wat exacter e.e.a. omschrijven, maar het leek mij zinnig om eerst even globaal te omschrijven hoe en waardoor deze kleuren zijn ontstaan voordat ik op de vererving in ga.

Irtamadine (Poëphila acuticauda)

Vererving en formules

Om de vererving in formuletaal vast te leggen heb ik de volgende formules aangenomen, n.l.

a. de wildvorm $\frac{(x)^{z+}}{(x)^{z+}}$ en $\frac{(x)^{z+}}{y}$

b. de bruine $\frac{(x)^z}{(x)^z}$ en $\frac{(x)^z}{y}$

hier is het plusje weggelaten omdat de zwartbelettingsfactor hier aanwezig is. (geslachtsgebonden verervend)

c. de Isabel $\frac{(x)^{z+}}{(x)^{z+}}$ $\frac{i}{i}$ en $\frac{(x)^{z+}}{y}$ $\frac{i}{i}$ (recessief verervend)

d. Wit $\frac{(x)^{z+}}{(x)^{z+}}$ $\frac{w}{w}$ $\frac{(x)^{z+}}{y}$ $\frac{w}{w}$ (geslachtsgebonden verervend)

Daar de witte nog niet in grote getale of helemaal nog niet aanwezig is, wil ik deze nog even buiten beschouwing laten en alleen de wildvorm, de bruine en de isabel qua vererving behandelen. Hierbij de snavelkleur even vergetend daar dit genoegzaam bekend geacht mag worden.

A. WILDVORM

wildvorm x wildvorm geeft 100% wildvorm jongen met de formule

$$\frac{(x)^{z+}}{(x)^{z+}} \text{ voor de mannen en } \frac{(x)^{z+}}{y} \text{ voor de poppen.}$$

B. BRUIN

a. Wildkleur x Bruin = $\frac{(x)^{z+}}{(x)^{z+}}$ x $\frac{(x)^z}{y}$ = 50% $\frac{(x)^{z+}}{(x)^z}$

wildvorm/bruine mannen

$$50\% \frac{(x)^{z+}}{y}$$

wildvorm poppen.

b. Bruin x wildvorm = $\frac{(x)^z}{(x)^z}$ x $\frac{(x)^{z+}}{y}$ = 50% $\frac{(x)^{z+}}{(x)^z}$

wildvorm/bruine mannen

$$50\% \frac{(x)^z}{y}$$

bruine poppen.

c. Wildvorm/bruin x bruin = $\frac{(x)^{z+}}{(x)^z}$ x $\frac{(x)^z}{y}$ =

25% wildvorm/bruine mannen

25% bruine mannen

25% bruine poppen

25% wildvorm poppen

d. Wildvorm/bruin x Wildvorm = $\frac{(x)^{z+}}{(x)^z}$ x $\frac{(x)^{z+}}{y}$ =

25% wildvorm mannen

25% wildvorm/bruine mannen

25% bruine poppen

25% wildvorm poppen

Uit bovenstaande paringen blijkt dat de mannen wel split voor bruin kunnen zijn maar de poppen niet, deze zijn bruin of wildvorm.

C. ISABEL

a. Isabel x isabel = $\frac{(x)^{z+}}{(x)^{z+}}$ $\frac{i}{i}$ x $\frac{(x)^{z+}}{y}$ $\frac{i}{i}$ = 100% isabel

b. Wildvorm x isabel = $\frac{(x)^{z+}}{(x)^{z+}}$ $\frac{i^+}{i^+}$ x $\frac{(x)^{z+}}{y}$ $\frac{i}{i}$ = 100% wildvorm/isabel

c. Isabel x wildvorm (uitkomst gelijk aan voorgaande paring).

d. Wildvorm/isabel x isabel = $\frac{(x)^{z+}}{(x)^{z+}}$ $\frac{i^+}{i^+}$ x $\frac{(x)^{z+}}{y}$ $\frac{i}{i}$ =

25% wildvorm/isabel mannen

25% isabel mannen

25% wildvorm/isabel poppen

25% isabel poppen

e. Wildvorm/isabel x wildvorm/isabel =

$$\frac{(x)^{z+}}{(x)^{z+}}$$
 $\frac{i^+}{i^+}$ x $\frac{(x)^{z+}}{y}$ $\frac{i^+}{i^+}$ = 25% wildvorm/isabel mannen

12½% isabel mannen

12½% wildvorm mannen

25% wildvorm/isabel poppen

12½% isabel poppen

12½% wildvorm poppen.

Uit bovenstaande paringen blijkt dat zowel de man als de pop split voor isabel kunnen zijn.

D. COMBINATIE BRUIN MET ISABEL

a. Bruin x isabel = $\frac{(x)^z}{(x)^z}$ $\frac{i^+}{i^+}$ x $\frac{(x)^{z+}}{y}$ $\frac{i}{i}$ =

50% wildvorm/bruin + isabel mannen

50% Bruin/isabel poppen

b. Isabel x bruin = $\frac{(x)^{z+}}{(x)^{z+}}$ $\frac{i}{i}$ x $\frac{(x)^z}{y}$ $\frac{i^+}{i^+}$

50% wildvorm/bruin en isabel mannen

50% wildvorm/isabel poppen.

We nemen nu een man uit **paring b** en een pop uit **paring a**, als we hier nu een dambord van 16 hokjes van opzetten krijgen we de volgende uitkomsten;

Wildvorm/bruin en isabel x bruin/isabel =

$$\frac{(x)^{z+}}{(x)^z}$$
 $\frac{i}{i^+}$ x $\frac{(x)^z}{y}$ $\frac{i^+}{i}$

de man vormt de volgende gameten, $(x)^z i$, $(x)^z i^+$, $(x)^{z+} i$ en $(x)^{z+} i^+$

en de pop: $(x)^z i^+$, $(x)^z i$, $y i$ en $y i^+$:

	$(x)^z i$	$(x)^z i^+$	$(x)^{z+} i$	$(x)^{z+} i^+$
$(x)^z i^+$	$\frac{(x)^z i}{(x)^z i^+}$ 1	$\frac{(x)^z i^+}{(x)^z i^+}$ 2	$\frac{(x)^{z+} i}{(x)^z i^+}$ 3	$\frac{(x)^{z+} i^+}{(x)^z i^+}$ 4
$(x)^z i$	$\frac{(x)^z i}{(x)^z i}$ 5	$\frac{(x)^z i^+}{(x)^z i}$ 6	$\frac{(x)^{z+} i}{(x)^z i}$ 7	$\frac{(x)^{z+} i^+}{(x)^z i}$ 8
$y i$	$\frac{(x)^z i}{y i}$ 9	$\frac{(x)^z i^+}{y i}$ 10	$\frac{(x)^{z+} i}{y i}$ 11	$\frac{(x)^{z+} i^+}{y i}$ 12
$y i^+$	$\frac{(x)^z i}{y i^+}$ 13	$\frac{(x)^z i^+}{y i^+}$ 14	$\frac{(x)^{z+} i}{y i^+}$ 15	$\frac{(x)^{z+} i^+}{y i^+}$ 16

Dia 1

Roodsnavel wildvorm, links de pop en rechts de man. Het geslachtsverschil is meestal te zien aan de kleinere kinvlek en de donkerder grijze kop van de pop. De man heeft een meer rondere en grotere kinvlek en een wat helderder grijze kopkleur.

Dia 2

Roodsnavel bruin, links de pop en rechts de man, de uiterlijke geslachtsverschillen zijn gelijk aan de wildvorm alleen heeft de pop een warmer bruine en lichter van kleur zijnde kinvlek broektekening en staartkleur dan de bruine man. De kopkleur van de pop is als het ware met een crème waas overgoten.

Dia 3

Roodsnavel isabel, rechtsonder met de lichte kinvlek en broektekening de pop en linksboven met de donkerder kinvlek de man. De pop heeft een crème kopkleur terwijl die bij de man met een lichtgrijze waas is overgoten.

Dia 4

Van links naar rechts gezien, bruin, isabel en een wildvorm man, let eens op de verschillen in kopkleur en kinvlekkleur.

Dia 5

Van links naar rechts gezien, isabel, bruin en wildvorm, allen mannen, hier is het verschil in rugdek- en staartkleur van de isabel en de bruine goed te zien.

Dia 6

Wildvorm en bruine man, het verschil in rugdek- en staartkleur komt duidelijk tot uiting waardoor vergissingen uitgesloten zouden moeten zijn.

Dia 7

Isabel en bruine man, het verschil in rugdek en staartkleur is hier eveneens goed te zien, let hierbij ook eens op de broektekening en de kleur van de kop.

Mannen

- 1 en 6 Bruin/isabel
- 2 Bruin
- 3 en 8 Wildvorm/bruin en isabel
- 4 Wildvorm/bruin
- 5 Combinatievorm
- 7 Isabel/bruin

Poppen

- 9 combinatievorm
- 10 en 13 Bruin/isabel
- 11 isabel
- 12 en 15 Wildvorm/isabel
- 14 Bruin
- 16 Wildvorm

Het uiterlijk van de combinatievorm bruin x isabel is een zeer lichtcrème, zelfs bijna crème/witte vogel met een donker crème/bruine kinvlek, staart en broektekening en een licht rode of bleek gele snavel. De vogel uit vak 7 de z.g.n. isabel/bruine is uiterlijk een isabel met zeer donkere kinvlek, staart en broektekening (kleur van de bruine spitsstaart) maar vererft zowel bruin als isabel.

Daar deze combinatievorm ook een kleurbenaming nodig heeft lijkt mij de benaming **BRUINPASTEL** geschikt, dit in navolging van de gebruikelijke naamgevingen van combinatievormen of mutaties zoals bijv. bij de zebravinken, de kwartels, diamantduifjes etc.

De kleur van de bruinpastel is variabel e.e.a. is afhankelijk van de kwaliteit van de bruine en de isabel spitsstaart welke we gebruikt hebben als begin koppel. Mijn ervaring is als men een te warm bruine isabel gebruikt heeft, dat dan de bruinpastellen welke daaruit voortkomen veel gelijkenis vertonen met een slechte isabel met een vrij donkere kleur van kinvlek etc. Neemt men daarentegen een wat lichtere isabel dan komen er jongen uit voort die mooi egaal lichtcrème zijn.

Voorlopig zullen we nog even moeten afwachten wat de meest ideale koppeling zal zijn.

Als laatste zal ik nu nog de vererving van de bruinpastellen uitwerken.

E. BRUINPASTEL

$$a. \text{ Bruinpastel } \times \text{ isabel} = \frac{(x)^z}{(x)^z} \frac{i^+}{i} \times \frac{(x)^z}{y} \frac{i}{i^+} =$$

50% isabel/bruine mannen
50% bruinpastel poppen.

$$b. \text{ Bruinpastel } \times \text{ bruin} = \frac{(x)^z}{(x)^z} \frac{i}{i} \times \frac{(x)^z}{y} \frac{i^+}{i^+} =$$

100% bruin/pastel.

Vererving van de spitsstaartamadine

Uiterlijk zijn dit bruine spitsstaarten die split zijn voor isabel.

$$c. \text{ Bruin/isabel } \times \text{ bruinpastel} = \frac{(x)^z}{(x)^z} \frac{i^+}{i} \times \frac{(x)^z}{y} \frac{i}{i^+} =$$

25% Bruin/isabel mannen
25% Bruinpastel mannen
25% Bruin/isabel poppen
25% Bruinpastel poppen.

$$d. \text{ Bruinpastel } \times \text{ wildvorm} = \frac{(x)^z}{(x)^z} \frac{i}{i} \times \frac{(x)^z}{y} \frac{i^+}{i^+} =$$

50% Wildvorm/bruin en isabel mannen
50% Bruin/isabel poppen.

Zoals u ziet is er qua kleur nogal wat mogelijk bij de spitsstaarten en in de toekomst zullen er wel problemen opduiken wat de herkenning van de kleuren betreft. Tot nu toe heb ik de snavelkleur nog buiten beschouwing gelaten maar wat zal er gebeuren als we de bleeksnavelmutatie in de bruine en de isabel brengen en uit deze vogels de bruinpastellen gaan kweken. Naar mijn verwachting zullen hieruit veel crèmewitte vogels komen met een hoornkleurige snavel en vleeskleurige poten. Mettertijd zal de donkerbruine mutant ook nog wel te voorschijn komen, dit is dan een toename van melanine i.p.v. een reductie van het melanine zoals we dat tot nu toe kennen.

Mocht u soms tot aankoop van splitvogels overgaan dan moet u het volgende lijstje in het hoofd prenten:

Mannen

- wildvorm – homozygoot
- wildvorm – split bruin
- wildvorm – split isabel
- wildvorm – split bruin en isabel
- bruin – homozygoot
- bruin – split isabel
- isabel – homozygoot

Poppen

- wildvorm – homozygoot
- wildvorm – split isabel
- bruin – split isabel
- bruin – homozygoot

Zoals u ziet kunnen de mannen voor alle factoren split zijn, maar de poppen hooguit voor isabel.

Na deze vererving nog de kleuromschrijvingen van de bruine en de isabelmutaties zoals die er in mijn ogen uitzien. We kunnen over de kleuren nog uren debatteren maar daar schieten we niets mee op. Als men tien mensen vraagt wat voor kleur het is dan krijg je waarschijnlijk tien antwoorden, vandaar dat ik het er maar op waag om een klein beetje orde in deze chaos te stellen.

Mettertijd zal de te verschijnen standaard wel uitkomst brengen en tot die tijd kunt u zich voorlopig behelpen met deze kleuromschrijving.

Rood- en geelsnavel bruine spitsstaartamadine

Kop en kinvlek

Vanaf de snavelimplant tot in de nek licht grijs, in de nek verloopt de kleur geleidelijk over in de rugdekkleur.

De peervormige kinvlek is donkerbruin, de kleuraf-

scheiding met de borst moet scherp en regelmatig zijn. Tussen de snavel en het oog bevindt zich een oogstreep ter breedte van het oog.

Borst en buik

De borst en buik zijn lichtbruin van kleur en moet doorlopen tot aan de broektekening, hij dient egaal van kleur te zijn.

Rug- en vleugeldek

Het rug en vleugeldek dient egaal lichtbruin te zijn, de vleugelpennen zijn iets warmer en donkerder van kleur dan de buik en borstkleur.

Stuit, staart en broektekening

De driehoekige donkerbruine broektekening loopt vanuit een punt ter hoogte van de pootinplant over de stuit, onder het vleugeldek door. Deze kleurafdeling met de flanken dient een scherp en regelmatig verloop te hebben, bij een goed gesloten vleugeldracht zal de band over de stuit niet zichtbaar zijn.

De bevedering achter de broektekening is vuil crème-wit van kleur, de onderstaartdekveren zijn lichtbruin en de bovenstaartdekveren zijn wit. De staartpennen en de twee verlengde staartpennen zijn donkerbruin en van een gelijke kleurdiepte als de kinvlek.

Ogen

Bruin met een donkere pupil.

Snavel

Karmijnrood bij de roodsnavel variëteit en donkergeel bij de geelsnavel variëteit, deze laatstgenoemde kleur dient vrij te zijn van een oranje rode aanslag.

Poten en nagels

De poten zijn rood, de nagels zijn hoornkleurig met duidelijk zichtbaar de rode adertjes.

Algemeen

Het verschil tussen man en pop bestaat uit de volgende kleurverschillen: De kopkleur van de pop is lichtgrijs met een lichtbruine waas, de kinvlek, broektekening en de staartkleur zijn lichter bruin en iets warmer van kleur. De kinvlek bij de pop is iets smaller evenals de broektekening.

Rood- en geelsnavel isabel spitsstaartamadine

Kop- en kinvlek

Vanaf de snavelinplant tot in de nek zacht isabelkleurig met een grijs/witte waas, in de nek verloopt de kleur geleidelijk over in het rugdek.

De peervormige kinvlek is egaal bruin, de kleurafdeling moet scherp en regelmatig zijn.

Tussen het oog en de snavel bevindt zich een smal bruin oogstreepje ter breedte van het oog.

Borst en buik

De borst en buik zijn donker isabelkleurig en moet doorlopen tot aan de broekbevedering en dient egaal van kleur te zijn.

Rug- en vleugeldek

Het rug- en vleugeldek dient egaal donker isabelkleurig te zijn, van een gelijke kleurdiepte als de borst en buikkleur.

Stuit, staart en broektekening

De driehoekige bruine broektekening loopt vanuit een punt ter hoogte van de pootinplant over de stuit, onder het vleugeldek door. Deze kleurafdeling met de flanken dient een scherp en regelmatig verloop te hebben,

bij een goed gesloten vleugeldracht zal de band over de stuit niet zichtbaar zijn.

De bevedering achter de broektekening is vuilwit van kleur, de onderstaartdekveren zijn licht isabelkleurig en de bovenstaartdekveren zijn wit.

De staartpennen en de twee verlengde staartpennen zijn bruin, van een gelijke kleurdiepte als de kinvlek.

Ogen

Bruin met een donkere pupil.

Snavel

Karmijnrood bij de roodsnavel variëteit en donkergeel bij de geelsnavel variëteit, deze laatstgenoemde kleur dient vrij te zijn van een oranje rode aanslag.

Poten en nagels

De poten zijn rood, de nagels hoornkleurig met duidelijk zichtbaar de rode adertjes.

Algemeen

Het verschil tussen man en pop bestaat uit de volgende kleurverschillen: De kop van de pop is meer isabelkleurig zonder de grijs-witte waas, de kinvlek, de broektekening en de staart zijn lichter bruin en iets warmer van kleur. De kinvlek en broektekening zijn bij de pop smaller.

Van de witte en de bruinpastel heb ik nog geen kleuromschrijving gemaakt daar er nog te weinig exemplaren gekweekt of hier ter lande aanwezig zijn. Daar ik de enkele exemplaren die ik van de bruinpastel gekweekt heb nog niet representatief vind om mij aan een exacte kleuromschrijving te wagen. U zult de kleuren die ik omschreven heb bij de vererving maar als richtlijn en herkenning van de soort moeten aanhouden.

Als u nu de laatste tijd de advertenties in ONZE VOGELS bekeken hebt, zult u daar bruine en isabel gordelgrasvinken te koop aangeboden zien. Dit moet u dan niet te zeer verbazen daar de kruising gordelgrasvink spitsstaart vruchtbare nakomelingen geeft. Als men bijv. een bruine spitsstaart paart aan een gordelgrasvink dan krijgt men al direct bruine bastaard poppen en split bruine bastaard mannen.

Om nu snel de bastaardkenmerken weer kwijt te raken is het aan te bevelen om zo'n bruine bastaard pop terug te paren aan een wildvorm gordelgrasvink, hieruit worden split bruine mannen geboren.

Als we nu zo'n split bruine man terugparen aan een wildvorm gordelgrasvink pop, dan krijgen we 25% bruine vogels terug die nog maar enkele kenmerken van de spitsstaart zullen laten zien.

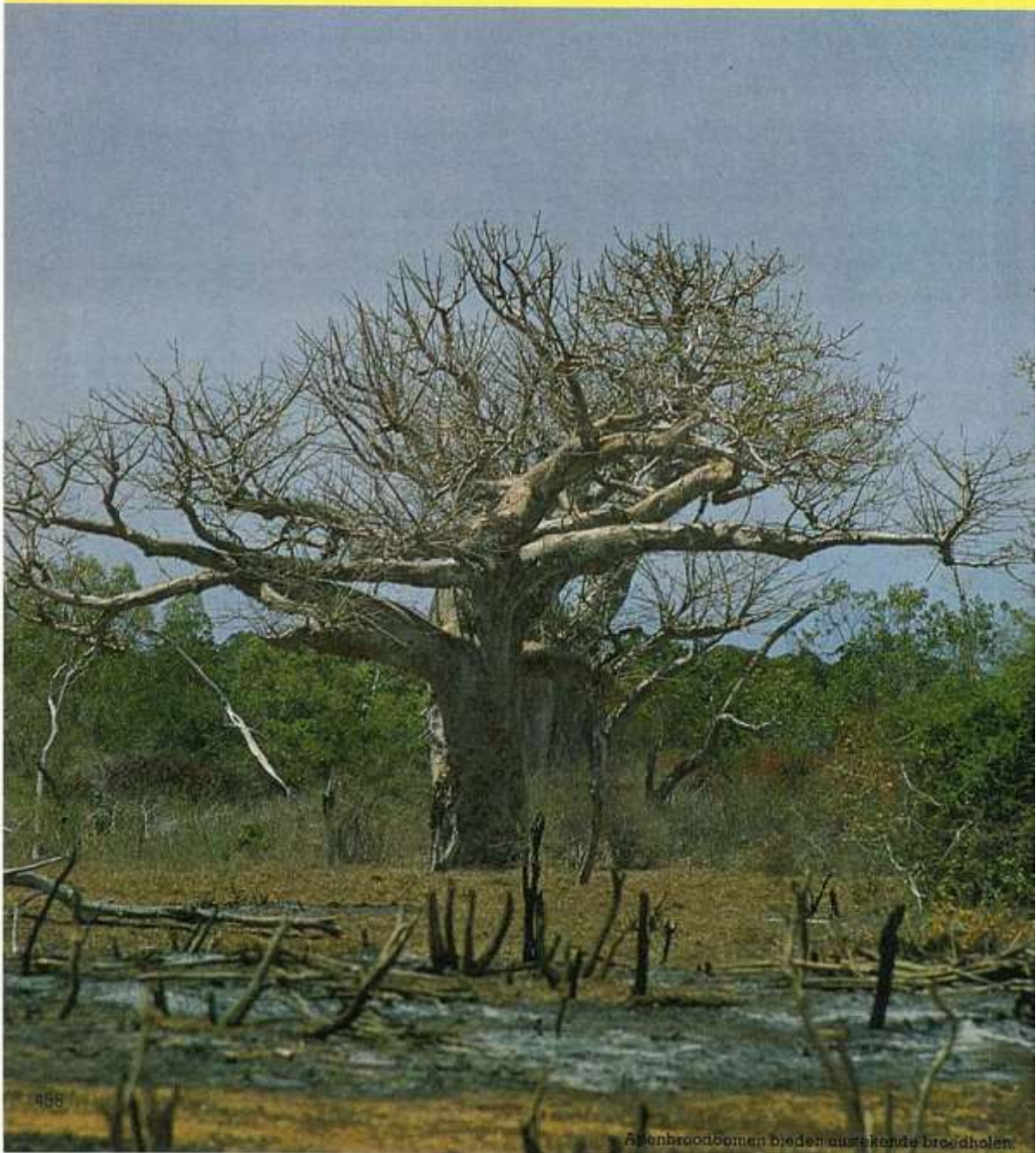
De kenmerken waaraan we de bastaarden kunnen herkennen zijn bij de snavelinplant een klein rood of geel randje en de middelste staartpennen hebben meestal nog een klein verlengd puntje.

Na enkele generaties terugparen op de wildvorm zal dit kenmerk wel weer verdwenen zijn, al kan dit vrij lang duren.

Ik zou wel willen adviseren om niet teveel van deze bastaarden te kweken. Eigenlijk maar één nestje opdat we voor eigen gebruik de benodigde vogels hebben en ze niet moeten gaan dumpen op vogelmarkten etc. of wat ook vaak gebeurd als gordelgrasvink te koop aanbieden. Het gevaar is n.l. erg groot dat op deze wijze een complete stam gordelgrasvinken naar de knoppen geholpen wordt.

Eventuele reacties worden met belangstelling tegemoet gezien.

Het genus agaporniden

488

• Apenbroodbomen bieden uitstekende broedholten.

Agapornis lilianae

door: H.W.J. v.d. Linden

Deze vogels kregen voor het eerst bekendheid in 1864. Merkwaa-digerwijs beseftte men in die tijd niet dat men met een nieuwe soort te doen had, want hoewel deze agaporniden witte oogringen hebben hield men ze voor de *Agapornis roseicollis*. Pas in 1894, dertig jaar nadat ze ontdekt waren, werden ze door Shelley als een afzonderlijke soort gedeternimeerd. Hij noemde ze naar Mej. Lilian Sclater, een zus van de vermaarde vogelkenner en publicist W.L. Sclater. In 1926 kwamen ze voor het eerst naar Europa. Nog in het-zelfde jaar werd er in Engeland mee gekweekt.

Soortbeschrijving

Agapornis lilianae

Formaat: 13,5 cm.

Man en pop: Voorhoofd en wangen oranjerood; op het achterhoofd overgaand in olijfgel. vervolgens in groen. Bef oranjerood overgaand in donkerzalmroze en vervolgens in bronskleurig op de bovenborst. Algemene lichaamskleur groen. Onderborst, buik, flanken, anaalstreek en stuit geelachtig groen. Mantel en vleugeldek donkergroen. Het vleugeldek doet enigszins gehamerd aan. In de vleugelbocht is de kleur een nuance lichter. De grote vleugelpennen zijn blauwzwart. Boven- en onderstaartdekveren geelachtig groen. De grote staartpennen tonen een geel-oranje-rood-zwarte dwarstekening; de staarttippen zijn groen. Snavel koraalrood, met aan de basis een witte snavelriem. Ogen roodbruin, omgeven door een witte ring van washuid. Poten grijsachtig bruin; nagels donkergrijs.

Jongen: De wangen zijn enigszins zwartachtig doorgelopen. Op de bovensnavel bevindt zich een zwarte vlek. Voor het overige lijken ze op de ouders.

Eieren: Kleur wit; aantal 4 tot 6.

Broedduur: 22 dagen. De jongen vliegen na ongeveer 44 dagen uit.

Woongebied: Zuid-Tanzania en Malawi en in de dalen van de Zambarivier in Noord-Zimbabwe en Oost-Zambia.

De *Agapornis lilianae* bewoont de met kreupelhout en acacia's begroeide dalen van de grote rivieren. Buiten het broedseizoen zoeken ze gewoonlijk de wat hoger gelegen gebieden op doch ze blijven steeds in de nabijheid van water. Enkele keren per dag zoeken ze het water op om er te drinken en te baden. Het zijn typische kolonievogels die het gehe-

le jaar bij elkaar blijven. Tegen de paartijd vallen de kolonies, die gewoonlijk uit zo'n 100 of meer vogels bestaan, in kleinere groepen uiteen. Hun voedsel bestaat uit allerlei graszaden, granen, vruchten, bessen en bladknoppen. In ontgonnen gebieden, met name op miliet- en zonnebloemvelden, kunnen ze veel schade aanrichten.

Ofschoon het woongebied van de *lilianae* in het noorden praktisch grenst aan dat van de *personata* en in het zuiden slechts zo'n 160 km verwijderd ligt van dat van de *nigrigenis*, overlappen de woongebieden elkaar niet; noch zijn er meldingen van bastaarden in de wildbaan.

Over hun broedgewoonten in de vrije natuur is slechts weinig bekend. Menigmaal werden legfels in de nes-

ten van Buffelwevers (*Bubalornis albirostris*) aangetroffen, maar er zijn ook nesten gevonden onder daken van gebouwen. De nestbouw komt overeen met die van de fischeri en de *personata*.

Deze agapornis wordt tegenwoordig slechts sporadisch aangeboden. Dat is jammer omdat het uitstekende volièrevogels zijn, die in gevangenschap redelijk goed broeden. Importvogels dienen met de nodige zorg omringd te worden. Deze vogels zijn namelijk erg gevoelig voor darmstoornissen en leveraandoeningen. Indien we echter de nodige hygiëne betrachten, de vogels huisvesten in ruimten met veel zon en frisse lucht en voor een gevarieerde voeding zorg dragen komen ze deze periode beslist door. Ze zijn dol op honingwater en fruit zodat dit niet op het menu mag ontbreken.

Deze vogels zijn vreedzaam van aard, voor agaporniden beslist een uitzonderingsregel, zodat we ze desgewenst gerust in kolonieverband kunnen houden. Om het risico van kleine kibbelpartijen zoveel mogelijk te beperken, dienen we per paar tenminste 2 nestkasten te verstrekken en deze op gelijke hoogte zover mogelijk uit elkaar op te hangen. In het algemeen zijn de broedresultaten evenwel beter als we de vogels paarsgewijs huisvesten. Als nestmateriaal geven we verse wilgetakken en takken van niet bespoten fruitbomen. Van de takken bijt de pop lange stukken schors en bouwt hiervan een holvormig nest met sluiptgang dat naar het invlieggat leidt. De pop legt haar eieren omde andere dag. Na het leggen van het tweede ei begint ze te broeden; een taak die ze alleen volbrengt.

De man voert de pop gedurende deze periode op het nest. Als de jongen uitkomen zijn ze aanvankelijk bedekt met oranjerood nestdons, dat naarmate ze ouder worden in donkergrijs verandert. Op de negende dag kunnen de jongen geringd worden. Na het uitvliegen worden ze nog ongeveer 14 dagen door de man gevoerd.

Deze agaporniden staan in kwekerskringen bekend als 'plukkers'. Alhoewel we dit gedrag ook bij andere agapornidensoorten tegenkomen,

komt dit procentueel gezien het meest voor bij de lilianaë. De oorzaak wordt dikwijls toegeschreven aan een te eenzijdige voeding. Al te vaak worden deze vogels overvoed met zonnebloempitten, waarop ze verzot zijn. Het geven van teveel zonnebloempitten ondermijnt de gezondheid van de vogels; niet alleen omdat ze er veel te dik van worden maar ook omdat de vogels te kieskeurig worden in het opnemen van andere zaden. Hoewel ik niet uitsluit dat een te eenzijdige voeding mede ten grondslag ligt aan het plukken, ben ik van mening dat ook de vochtigheidsgraad hierbij een voorname rol speelt.

Kwekers die met deze vogels in de buitenvolière broeden hebben nauwelijks last van plukkers.

Een van de grondregels van het houden van vogels is dat we de natuurlijke omstandigheden zoveel mogelijk moeten trachten na te bootsen. Dit geldt zeker voor de niet gedomesticeerde soorten. Het gaat daarom niet aan een vogel, als de lilianaë, die in zijn natuurlijke omgeving in een vochtig klimaat leeft, in gevangenschap in een broedkooi waarin doorgaans een veel te lage vochtigheidsgraad heerst onder te brengen. Willen we dus met deze vogels in broedkooien kweken dan dienen we er voor te zorgen dat in de ruimte waarin deze kooien staan een hoge vochtigheidsgraad heerst en dat de vogels regelmatig kunnen baden.

Lilianaë's kunnen evenwel, als ze eenmaal geacclimatiseerd zijn, zonder bezwaar zomer en winter buiten gehouden worden, mits ze gedurende de wintermaanden over een vorstvrij nachthok kunnen beschikken.

Mutaties

Van de agapornis lilianaë bestaat een lutino mutatie, doch hun aantal is in navolging van de algemene schaarste van deze soort zeer klein gebleven. Volledigheidshalve volgt hieronder de beschrijving van deze mutatievorm.

Lutino: Voorhoofd tot bovenop de kruin en de wangen zijn oranje-rood. Bef oranje-rood overgaand in oranje. Algemene lichaamskleur en stuit diep geel. Grote vleugelpennen bleek geel. De grote staartpennen zijn diep geel en tonen oranje-rode dwarstekening en witte staarttippen. Ogen rood, omgeven door een witte oogring. Snavel als de wildvorm. Poten vleeskleurig; nagels hoornkleurig.

Onze harzervogels

Onze ogen zijn weer op de toekomst gericht, de belangrijke wedstrijden naderen en de vruchten van onze lange uren zullen weldra geplukt worden. Maar voor dat ik met u mij daarop ga voorbereiden wil ik even terugzien op de maanden die achter ons liggen. Als wij ons oor weer eens hier en daar te luisteren leggen dan komen wij tot de ontdekking dat er al veel verschil bestaat in de uitkomst van de kweekresultaten. Oudere kwekers, die reeds jarenlang met het bijtje hakken, zijn er nu helemaal naast geweest. En even later horen wij een jonge kweker vertellen dat hij een prachtig resultaat heeft gehad. Voor wat die oudere kweker betreft, eenieder laat wel eens een steek vallen, maar rekent u met mij er op dat een dergelijke kweker er het volgend jaar weer voor de volle honderd procent is. Dergelijke kwekers zitten voor zichzelf uren lang na te gaan wat de fout in de kwekerij geweest kan zijn. En ik garandeer u dat die oorzaak in de meeste gevallen door hen onderkend wordt.

Van de jongere kwekers die direct de eerste jaren op de goede rij zitten en een goed resultaat hebben moeten wij aannemen dat zij 'met de vingers aanvoelen' hoe het moet zijn en hoe zij de vogels behandelen moeten. De laatste zullen ook meestal kwekers blijven. Er blijft dan echter nog een groep kwekers over die er altijd naast zit. Dat geldt zowel voor de aankoop van nieuw kweekmateriaal als voor het kweken zelf. Er zijn kwekers bij die zo ogenschijnlijk hun vogels goed verzorgen, maar toch blijven de resultaten uit.

Voor een buitenstaander, ofwel iemand die de plaatselijke omstandigheden niet kent is het moeilijk om van verre vast te stellen wat de oorzaak is van de slechte resultaten. Daarom wil ik met klem adviseren reeds nu aan te vangen met het raadplegen van oudere kwekers die op het gebied van onze sport hun sporen hebben verdiend. Als u een dergelijke kweker vraagt om u advies te geven; tevens om uw broedgelegenheid en vogels te komen bezichtigen, zal hij dat zeker doen. Als een dergelijke kweker enkele malen is geweest, zal hij u zeker kunnen adviseren en u wordt een volgend jaar vol teleurstellingen bespaard. Het volgende wil ik hier nog aan toevoegen.

U moet – ook als beginnend kweker – zelf voor honderd procent de kwaliteit van uw vogels opbouwen. Voorts wil ik nog de aandacht leggen op de voeding. Plotselinge verandering in voedsel of voedselwijze kan in de broedtijd slechte gevolgen hebben voor de jonge vogels. Een ingewandziekte kan daarvan het gevolg zijn. Daarom verdient het aanbeveling slechts buiten het broedseizoen en indien dat noodzakelijk wordt geacht, de voeding te veranderen.

Gedurende de afwezigheid van de verzorger, moet ook daar terdege aan gedacht worden. Als u bijvoorbeeld met vakantie gaat of iets dergelijks, dan moet degene die de vogels verzorgt gedurende uw afwezigheid, als het goed is van te voren al enige malen er bij geweest zijn als u uw vogels verzorgt. Nog beter is de laatste voedselverstrekking voor uw vertrek door die verzorger te laten verrichten. U kunt hem daarbij zo nodig nog richtlijnen geven. Dan zal een dergelijke verzorger zodra hij alleen de verzorging moet verrichten beter beslagen ten ijs komen. Hij zal dan niet tussen verschillende dingen behoeven te kiezen, maar meteen weten hoe het moet. Want zo is het bij onze dagelijkse werkzaamheden toch ook. Als wij er een dag tussen uit zijn en een vervanger hebben, dan is het erg belangrijk dat die in onze geest handelt. Als dat het geval is dan vinden wij het geheel terug zoals wij het verlaten hebben. Wij kunnen ons niets beters wensen. Een dergelijke verzorger is voor ons zijn gewicht in goud waard. Plotselinge veranderingen in de voeding treden dan niet op en daardoor dus ook geen ingewandstoornissen. Een vogellichaam is zoveel kleiner en teerder dan ons mensenlichaam.

En wij allen weten dat ons lichaam ook vlug reageert op veranderde omstandigheden. Een ander belangrijk punt om tot goede resultaten te komen is een diepe interesse voor de gewoonte en gedragingen van onze vogels. Als het goed is moet de kweker weten hoe het geregelde gedrag van zijn vogels is. Als hij dan bij zijn vogels komt en er is iets niet in orde dan zal hij dat onmiddellijk onderkennen. Zogezegd met een half oog ziet zo'n kweker het als er iets ongewoons is. Indien dit ongewone iets is

wat de kweek niet ten goede komt kan de kweker die het direct ziet, meestal het euvel tijdig verhelpen. Hierdoor worden ver in de kweek en ook daar buiten veel vogels van een wisse dood gered. Ik heb hier zo verschillende punten – ter herinnering en hopelijk voor enkele ter lering – vluchtig besproken. Ik hoop dat u er uw voordeel mee kunt doen. En nu komen dan weer drukke dagen aan voor de kwekers om hun vogels klaar en ter wedstrijd te krijgen. Dan drukken naast die eigen werkzaamheden, nog vele weken van veel arbeid op de tentoonstellingsbesturen. Want bij de meeste verenigingen kan men zien dat het op een kleine groep van mensen aan komt.

Nog te veel ziet men leden die bij de prijsuitreiking het grootste woord hebben, maar bij de voorbereidende werkzaamheden gaven zij: 'niet thuis'. Een ieder zal bij het lezen van deze woorden eerlijk een onderzoek bij zichzelf moeten instellen en zich daarbij de vraag stellen of hij gedaan heeft wat de omstandigheden hem toestonden. Indien die vraag niet met ja beantwoord kan worden, dan kan dit in het komende seizoen worden goedge maakt.

Het komt hierop neer dat wij als leden van een vereniging niet alleen de verplichting hebben om contributie te betalen, maar verder ook verplicht zijn om naar beste kunnen en weten te helpen om de hobby tot een zo goed mogelijk resultaat te leiden. En dat zal zeker het geval zijn als onze wedstrijd aan het eind van het seizoen geslaagd mag heten. Doet u allen mee om dat te bereiken? Uit naam

van de verenigingsbesturen zeg ik u dan hartelijk dank.

Wij gaan de vogels die volledig door de rui zijn zo'n vijf à zes weken voor de wedstrijd in de inzetkooitjes plaatsen. Ik doe dit altijd in de ruimte waar de jonge vogels hun langste tijd hebben doorgebracht, omdat ze dan vlugger aan de nieuwe omstandigheden gewend worden. Zij zullen dan ook vlugger hun gezang hervatten. Doen ze dat weer dan plaats ik er de schotjes tussen. Deze handelingen doe ik om ze langzaam naar de zangkast te brengen, maar dan nog niet uitzetten. Dit gebeurt pas naargelang de datum van de wedstrijd. Bij mij worden de vogels pas op de tafel uitgezet veertien dagen vóór de wedstrijd. U kunt dan het beste vijf kooitjes op elkaar uitzetten. Dan moeten de vogels bij latere uitzettingen blijken geven dat zij voor wat hun zang betreft bij elkaar horen. Dat kunt u de eerste keren niet horen, maar later wel. Mocht u dan horen dat deze vogels wat betreft de zang niet bij elkaar passen, dan heeft het geen zin om de vijf bij elkaar uit te zetten, want wat beoogde ik met dat uitzetten van vijf vogels? Wel dat er een stam werd afgericht en dat er bij die stam een reserve vogel is, welke kan invallen voor een van de vier indien daar onverhoopt vóór de wedstrijd iets mee gebeuren zou.

Meestal ziet men zich voor de wedstrijd plotseling genoodzaakt om een andere vogel in te schakelen. Dan valt het altijd niet mee om de goede uit te kiezen. Een vogel die overeenkomt met de stam en daar steeds mee uitgezet is zal zich beter voegen in die

stam en er vlugger een geheel mee voelen.

De eerste dagen mogen we de vogels niet langer dan 10 minuten uitzetten en dan, gezongen of niet gezongen, de kast weer in. Dat herhaalt u enkele dagen tot ze goed doorzingen. Als ze dat doen, dan kunt u ze vijf minuten langer tijd geven. Dat gaat u zo langzamerhand verlengen tot een half uur en dan is het ook afgelopen. Langer dan een half uur moet u ze niet uitzetten.

Wat de voeding betreft, deze is van kweker tot kweker nog al verschillend. De een verstrekt zomerzoet raapzaad met erbovenop wat snoepzaad. De ander gemengd zaad uiteraard zonder hennepzaad. Verder een stukje appel of een stukje boerenkool en om de andere dag een lepelje krachtvoer boven op het zaad, want als u dat op gelijke tijden doet, zullen ze er aan wennen. Als u dan een dergelijk tijdstip treft tijdens de wedstrijd als uw vogels worden voorgedragen voor de keurmeester, dan zullen ze denken dat het tijd is om ter tafel te gaan en ze laten u zitten met een lege keurlijst. Daarom moeten ze zo afgericht worden dat ze te allen tijde bereid zijn om hun lied te zingen. Ik weet dat het veel zorg en geduld vereist, maar het is toch de bedoeling om de vogels zo goed mogelijk te wedstrijd te brengen. Als wij gedaan hebben wat wij konden, dan kunnen wij het verder aan onze vogels overlaten. Die zullen ons niet teleurstellen en doen wat in hun vermogen ligt.

P. Serpenti

KORTE BERICHTEN

ALGEMENE VERGADERING 1983

De algemene vergadering 1983 wordt in de districten gehouden op 6 of 7 mei en voor de afgevaardigden van de districten op 28 mei in het Jaarbeurscongrescentrum te Utrecht. Van het dagelijks bestuur is aftredend de bondsvoorzitter de heer W.J. Mulder. Hij stelt zich wel herkiesbaar.

Voorstellen voor deze algemene vergadering dienen op 31 december 1982 te zijn ingediend op het bondsbureau. Tot genoemde datum is het ook mogelijk om op de voorgeschreven wijze eventuele kandidaten voor te dragen voor de functie van bondsvoorzitter. Ook de districtsvoorzitters zijn periodiek aftredend. Eventuele kandidaten voor die functie dienen, eveneens op de voorgeschreven wijze, uiterlijk op 31 december 1982 te worden voorgedragen aan het betreffende districtsbestuur.

LEDENWERVING

De actie tot stimulering van de ledenwerving is weer afgelopen en met een redelijk resultaat. De netto ledenwinst bedroeg 267. Voor een of meer bekertjes kwamen 188 afdelingen in aanmerking. In totaal zijn er 258 bekertjes verzonden. District Limburg voerde de boventoon en kwam in het bezit van een fraaie beker. Proficiat! De totale ledenstand bedroeg per 1 oktober 46.492 leden. Toch nog wel een eindje van die magische vijftigduizend verwijderd. Tijdens het tentoonstellingsseizoen is daar wellicht iets aan te doen. Maak er gebruik van; hoe sterker uw afdeling, hoe meer ze kan doen.

ONKRUIDEN

Valeriaan (*Valeriana officinalis*)

Wie van u over een behoorlijke portie bijgeloof beschikt, zal bij het lezen van de naam Valeriaan eigenlijk van vreugde uit de stoel moeten springen. Waarom dan wel, vraagt u zich wellicht verwonderd of. Wel. Aan de Valeriaan is de eeuwen door al heel wat goeds toegeschreven. Niet alleen in de geneeskunde, vanwege zijn kalmerende werking, werd en wordt de plant veelvuldig gebruikt. De mensen uit de oude tijd hingen een bundel Valeriaan in hun woning, om er de duivel mee te verdrijven. Boze heksen hadden er eveneens een grondige hekel aan en tijdens onweer werd de kans op blikseminslag aanmerkelijk verkleind, wanneer men deze plant in of aan huis had opgehangen.

De Valeriaan was dus bijzonder geschikt om allerhande onheil te voorkomen. Zelfs een verloofd paartje behcefde niet bang te zijn voor een eventuele verbreking van hun onderlinge liefdesband!

Voor onze vogels lijkt de plant echter minder geschikt. De geur die de Valeriaan verspreid heeft een grote aantrekkingskracht op Mientje de poes, die de meeste vogelvrienden evenwel kunnen missen als kiespijn! De naamsoorsprong is wat onduidelijk. In Duitsland wordt de plant Baldrian genoemd. Een verbastering van de naam van de Germaanse god Balder. De naam officinalis geeft de grote waarde van de plant in de geneeskunde aan.

P.J. de Penning

NBvV-KALENDER 1983

Een zo schitterend uitgevoerde kalender voor zo weinig geld koopt u elders nergens.

Formaat 29 x 30 cm, met 24 zeer fraaie vogelafbeeldingen in kleur.

Vastgestelde verkoopprijs slechts f 6,50

Verkrijgbaar bij uw afdeling of rechtstreeks van het bondsbureau.

Voor afdelingen is de inkooprijs bij 10 of meer exemplaren f 4,50 per stuk.

Bestellen door overmaking van het verschuldigde bedrag op giro 1148324

t.n.v. NBvV te Bergen op Zoom.

Per omgaand ontvangt u het bestelde franco thuis.

door: W. Brink
Foto's: G. Oppenborn.

Het wel en wee van de Japanse meeuw

In ONZE VOGELS van april 1982 las ik een leuk artikelje van de heer C. den Hartog over het eenvoudige populaire vogeltje de Zebra-vink. De heer Den Hartog stimuleerde daarin beginnende vogelliefhebbers tot het gaan houden van Zebra-vinken en noemde daarbij ook de voordelen van dit vogeltje. In navolging van de heer Den Hartog wil ik een ander eenvoudig vogeltje onder de loep nemen en wel de Japanse meeuw. Reeds enkele jaren kweek ik Japanse Meeuwen en heb in die jaren enige ervaring opgedaan. Deze ervaringen, zowel goede als slechte, zal ik hieronder trachten weer te geven. – Let wel dit zijn persoonlijke ervaringen en dat wil niet zeggen dat het zo moet want iedereen heeft andere mogelijkheden en daarbij andere ervaringen.

Mijn vogels zijn gehuisvest in een kleine slaapkamer. Aan de ene wand broedkooien en aan de andere wand vier vluchtjes. De verlichting wordt geregeld d.m.v. een schakelklok met dimmer. Centrale verwarming is wel aanwezig maar wordt niet of nauwelijks gebruikt. Over de herkomst van de Japanse Meeuw wil ik niet schrijven; ik neem aan dat de meester dat wel weten.

Mijn gang van zaken is als volgt: Van tevoren voer ik het aantal lichten op en in december/januari doe ik mijn kweekparen in de broedkooien. In mei stop ik dan weer met het broeden. Ik noteer wel, dat b.v. in broedkooi 1 zitten:

Donkerbruine man, ringnummer: 4, van 1980 met Donkerbruine pop, ringnummer: 2 van 1981.

Een nestkastje erbij en afwachten maar.

De broedkooien en nestkastjes zijn van tevoren uiteraard goed schoongemaakt en de broedkooien zijn van een laag schoon zand voorzien. Ook gooi ik in de broedkooien, – niet onder de zitstokken, – een paar handjes grit en wat fijngemaakte eierschalen ter voorkoming van windieren. (legnood).

De vlugge vogels bij mij leggen na ongeveer 7 dagen het eerste eitje. Bij andere meeuwen duurt dit ook wel eens 14 dagen of langer. Ik noteer weer dat het eerste eitje gelegd is op b.v. 3 januari. Mijn ervaring is dan dat in de meeste gevallen elke dag een eitje gelegd wordt. Gemiddeld gaan mijn vogels ongeveer bij het derde gelegde eitje broeden. Ik noteer dan weer: Aanvang broeden: 5 januari. Door steeds de uitkomsten te noteren, weet ik dat meestal na 16 dagen het eerste jong uit het ei komt. Dus in dit geval komt het eerste jong uit. Aanvang broeden: 5 januari, daarbij 16 dagen broeden, is 21 januari.

Ik noteer het aantal eitjes en de uitkomst van de jongen.

Al naar gelang het aantal eitjes, is er tussen de uitkomst van het eerste en het laatste jong wel eens een verschil van 3 of 4 dagen. In de meeste gevallen is dit geen probleem. Ik controleer het nest veelvuldig, vaak elke

dag, dit in verband met mogelijke dode jonge vogeltjes, hetgeen trouwens maar zelden voorkomt. Onbevuchte eitjes laat ik nog enkele dagen in het nest liggen als steun voor de jonge vogeltjes. Het verschil tussen bevruchte en onbevuchte eitjes is duidelijk te zien aan glans en kleur. Als u een onbevucht eitje tegen het licht houdt ziet u de dooier wel zitten. Ringen doe ik over het algemeen op de 7e dag. Bij goed voerende ouders en niet te veel jongen in het nest lukt dat goed.

Al naar gelang het aantal jonge vogels en de temperatuur vliegen mijn jonge vogels zo tussen de 22e en 26e dag uit het nest. Enkele dagen daarvoor voer ik al geen nestcontrole meer uit. Doe ik dat wel, dan bestaat de kans dat alle jongen veel te vroeg het nest verlaten en er nog niet weer in terug kunnen vliegen. De diertjes blijven dan op de bodem van de broedkooi zitten er verkleumen daar bij koud weer. Ook komt het voor dat er 1 jonge vogel te vroeg uitvliegt en min of meer door de ouders vergeten wordt. Zij hebben immers nog een nest vol andere jongen die normaal in het nest liggen zoals het hoort.

Als alle jonge vogels uitgevlogen zijn laat ik ze nog ongeveer een week in de broedkooi zitten, tot ik zie dat ze allemaal redelijk kunnen vliegen. Daarna doe ik soms wel 3 koppels met ongeveer even grote jongen tegelijk in een vlucht, voorzien van lage en hoge zitstokken. De jonge vogels

ga ik dan wel eerst ringen met een kleurring en noteer b.v.

Uit broedkooi 1, ringnummer: 12, kleur: donkerbruin, kleurring: blauw.

Uit broedkooi 3, ringnummer: 10, kleur: roodbruin, kleurring: zwart, enz.

Na enige weken beginnen de jonge vogels te ruien en beginnen de jonge mannetjes te fluiten, althans geluid voort te brengen. Elke dag met het voeren let ik daar op en als ik een jonge vogel hoor fluiten, dan noteer ik weer wat, b.v. Ringnummer 12: mannetje en ringnummer 10: mannetje enz. Na enkele weken hebben alle jonge mannetjes wel eens gefloten en weet u voor 100% zeker wat de mannen zijn en bent u er vrijwel zeker van dat de overige vogels poppen zijn.

Als de jongen door de jeugdrijs zijn vang ik ze allemaal weer, de ouders voor een volgende broedronde in de broedkooi en wel in dezelfde broedkooi als waarnaar ze de 1e broedronde zaten, dit om verwarring te voorkomen – en alle jonge vogels krijgen dan per broedkooi dezelfde kleurring om, b.v. alle jongen van dezelfde ouders van de 1e, 2e, of 3e broedronde in dezelfde broedkooi, doe ik b.v. de kleurring zwart aan. De jongen mannetjes gaan dan apart in een vlucht en de jonge popjes apart in

een andere vlucht. Ik blijf dan wel de jonge poppen in de gaten houden, want er kan altijd nog een man tussen zitten. Dit is bij mij slechts één keer voorgekomen en had dit binnen enkele dagen in de gaten. Hij verhuisde toen alsnog naar de mannenafdeling. Door de veelvuldige notities en de kleurringen kan ik in een vlucht met b.v. 10 tot 15 jonge mannetjes precies zien welke jongen uit welke ouders komen en of ze goed of minder goed zijn. Ik kan dan eventueel al gaan selecteren. Ook kan ik oudervogels met prima jongen, zondig nog een extra ronde laten broeden en oudervogels met minder goede jongen niet meer laten broeden.

Deze gang van zaken bevalt mij erg goed, hoewel het wel wat werk en aandacht vergt, maar voor een vogelliefhebber moet dit niet bezwaarlijk zijn gezien vogels houden, verzorgen en kweken zijn of haar hobby is.

Aan het einde van de zomer zoek ik een aantal goede vogels uit voor de komende TT en doe deze vogels in broedkooien. Eén vogel per broedkooi om ze al vast wat te laten wennen aan alleen zitten in een kleine kooi. Later doe ik ze in TT kooien. Na de TT selecteer ik de kweekparen voor het volgende broedjaar en de rest verkoop ik aan liefhebbers of handelaars.

Voor de beginnening wil ik op zeer

eenvoudige wijze iets vertellen over de vererving. Ik neem hier toe twee verschillende kleuren en we Donkerbruin en Roodbruin, Donkerbruin is de sterkste kleur en is dominant over roodbruin. Als u b.v. donkerbruin paart met roodbruin, dan zullen alle jongen daaruit donkerbruin van kleur zijn, maar die jongen bezitten wel, – hoewel u dat niet aan de jonge vogels ziet, – de roodbruine kleur van hun vader of moeder. O die vader of moeder nu de donkerbruine of de roodbruine is, doet in dit geval niet terzake, het gaat om de kleur en niet om het geslacht. Als u deze jongen die dus donkerbruin van kleur zijn, maar tevens roodbruin verervend, het volgende jaar aan elkaar zou paren, dan kunt u daartoe in theorie de volgende kleuren jongen krijgen: 25% Donkerbruine; 50% Donkerbruine/Roodbruin verervend en 25% Roodbruine. U ziet dus dat u uit twee donkerbruine vogels jonge vogels kunt kweken met een andere kleur en wel de kleur roodbruin. Dit is maar één eenvoudig voorbeeld, want er zijn vele combinaties te bedenken.

Ook kunt u goed bastaarden met Japanse Meeuwen, onder andere met Nonnen, Muskaatvinken en Rietvinken.

Alhoewel de Japanse Meeuw niet zo mooi gekleurd is als b.v. de Gouldamandine, is het voor de beginnening alswel voor de gevorderde kweker een geweldige vogel. Voordelen zijn o.a. weinig eisend v.w.b. voeding en huisvesting, toepassen van diverse kleurcombinaties is mogelijk, mogelijkheid tot bastaarderen, verwarmd en onverwarmd te houden, broeder en voeren goed, etc. Nadelen weet ik eigenlijk niet, of het moet zijn dat u mannen en poppen niet direct kunt onderscheiden, maar ik zie bij kanaries ook niet wat een man of een pop is en toch zijn er duizenden kanarie kwekers, dus waarom dan geen Japanse Meeuwen gekweekt.

Kanariekwekers met ervaring kijken naar de kop van een kanarie en kijken op de onderbuik en weten dan wel of het een man of een pop is. Toch komen er nog vergissingen voor. Uiteraard hoort u ook aan de zang dat het een man is. Bij Japanse Meeuwen weet u door het fluiten dat het een man is en met een beetje ervaring kunt u aan de roep van de pop ook horen dat het een pop is. De roep van de pop klinkt namelijk ongeveer als volgt: prrrrr. Het is een trillend geluid en de staart van de pop trilt dan mee. De

man doet dit niet. Hoe komt u nu aan de eerste paren kweekvogels. Wel u belt een bestuurslid van de Japanse Meeuwenclub op. Hij weet vast wel een Japanse Meeuwenkweker bij u in de buurt waar u terecht kunt. Voor de prijs hoeft u het niet te laten.

Voor de TT zijn het ook goede vogels, getuige het feit dat op de laatst gehouden Bonds TT een Japanse Meeuw zat die maar liefst 92 punten behaalde.

Tenslotte nog enige losse opmerkingen: Als het enigszins kan paar ik een jonge onervaren vogel met een overjarige die ervaring heeft op het gebied van broedkooien, nestkastje, nestmateriaal, nestmaken, broeden en grootbrengen van de jongen. Twee jonge onervaren vogels zijn vaak bang voor vreemde dingen, zoals: nestkastjes, nestmateriaal etc. Het is bij mij weleens voorgekomen dat een pop eieren op de grond legde omdat ze bang voor het nestkastje was.

Een half open nestkastje wordt eerder in gebruik genomen dan een nestkastje met een invleggaatje.

In een nest heb ik weleens nakomertjes die te vroeg uitvliegen. Eénmaal gebeurde het mij dat zo'n nakomertje is verdronken in een badje met een laagje water van nog geen cm. Ik

dacht toen, dat overkomt mij geen tweede keer en bij een volgend nest met een nakomertje heb ik het badje slechts gevuld met een laagje water van nog geen halve cm. Helaas het beestje verdronk toch nog, hoewel zijn snavel nog niet onder water kon komen. Voordat de jonge vogels nu uitvliegen haal ik nu het badje maar weg.

Ook heb ik weleens een nakomertje in een ander nest met kleinere jongen gelegd. Het werd dan wel door de pleegouders gevoerd, maar ging toch nog dood. Waarschijnlijk in zijn vroege jeugd al niet voldoende aan voedingsstoffen gekregen.

Ik heb Japanse Meeuwen die ik bij nestcontrole van het nest af moet trekken, maar ik heb ook een Japanse Meeuw die zo wild en angstig is, dat hij al een keer enkele pasgeboren jongen heeft doodgetrapt.

Ook heb ik minder goed voerende oudervogels, waarvan ik de jongen, vooral als het er 5 of 6 zijn, pas op de 10e dag of later kan ringen.

Nog een voorval. Ik kocht een prachtige bastaardman en wilde daar graag mee kweken. Ik voorzag die man van een prachtige forse gezonde donkerbruine pop. Resultaat: 7 eieren, helaas onbevruucht, 3 maal geprobeerd, 3 maal 7 eieren, doch alles

onbevruucht. Het zal dan wel aan de man liggen dacht ik, want dat is een bastaard. De pop heb ik toen bij een andere man geplaatst en bij de bastaardman heb ik maar zolang een lelijk klein popje geplaatst, er kwamen immers toch geen nakomelingen. Het tegenovergestelde was waar. De pop had bij de andere man weer 7 onbevruuchte eieren en bij de bastaardman met kleine pop kreeg ik toch nog vier redelijke jongen.

Laatste voorval: Man en pop deed ik in een broedkooi. Met de man had ik al gekweekt. Nestkastje erin en afwachten maar. De pop zat bijna dag en nacht in het nestkastje maar er kwam geen ei. Dit duurde wel een paar maanden. Dan maar niet dacht ik en haalde het nestkastje weg. Ongeveer een maand later legde deze pop toch twee eieren op de bodem van de broedkooi. Ook heb ik een pop die helemaal geen eieren legt. Ik leg dan eieren van andere Japanse Meeuwen in haar nest. Zij gaat dan terstond broeden en is een uitstekende pleegmoeder.

U ziet dat er bij de kweek van Japanse Meeuwen, vaak 'wel', maar ook nog weleens 'wee' is, maar dit houdt de spanning er in.

Euphorbia

Nu de winter gaat beginnen en onze woon- en werkruimte soms wat somber lijkt zorgt deze snijbloem voor een vrolijke, kleurige noot in huis.

De Euphorbia behoort tot de wolfsmelkgewassen, waarvan er zo'n tweeduizend soorten bekend zijn.

In Mexico en Zuid-Amerika groeit de plant volop in het wild. In ons klimaat zijn verwarmde kassen nodig om de Euphorbia in bloei te brengen.

In 1835 kwam de plant voor het eerst naar Europa en sindsdien is het hier een gewaardeerde snijbloem geworden.

De Euphorbia fulgens heeft sierlijk hangende takken. Aan het eind daarvan zitten, dicht op elkaar, de kleine bloemetjes die in feite de schutbladen zijn. Meestal zien we de Euphorbia fulgens in oranje, maar er is ook crèmewitte en vurig rode Euphorbia te koop.

Het donkergroene blad vormt een mooi contrast met de sierlijke bloemen.

Om van de Euphorbia zo lang mogelijk plezier te hebben moet er op het volgende worden gelet: Voor de bloem in de vaas wordt gezet dient men, na de stengel schuin te hebben afgesneden, het onderste gedeelte van de steel enkele seconden in zeer warm water te houden en daarna in water van zo'n 15°C.

Doet men dit niet dan loopt men de kans dat de bloem eerder zal gaan verleppe.

Pas ook op voor tocht, want daar is de Euphorbia nogal gevoelig voor.

Stamopbouw is doordacht te werk gaan met kennis van zaken

Aan het merendeel van de kwekers van kleurkanaries kan een bepaalde eerezucht worden toegekend. Op zich zeker niet verkeerd, een gezonde eerezucht en sportieve wedijver zal er zeker toe bijdragen, dat onze tentoonstellingen een afspiegeling zijn van één jaar doordacht fokkerswerk. Soms is de goegemeente de mening toegedaan, dat succesvolle kwekers geheimen hebben of een foefje toepassen. Vooral als het liefhebbers betreffen, die regelmatig op grote wedstrijden aan de top spelen. Geheimen daar geloof ik niet zo in. Dat er weleens gemanipuleerd wordt of kunstgrepen worden uitgehaald daar heb ik meer zekerheid van. Alhoewel de zogenaamde 'kijk op kunst' grepen zijn meestal sterk overtrokken. Waar ik wel van overtuigd ben is, dat in onze liefhebberij die kwekers aan de top staan, die doordacht te werk gaan. Zij overwegen zeer goed met welke vogels zij zullen gaan kweken. Hun kennis en feeling is van dien aard, dat zij bij machte zijn veel teleurstellingen te voorkomen. Het risico tot mislukking wordt bij hen bij voorbaat uitgesloten. Zij sluiten hun ogen niet voor grote en kleine fouten, die een vogel kan hebben. De topkweker onderkent een foutieve pigmentatie, afwijkende vormen, bevederingsfouten en weet de conditie van zijn dieren op hun juiste waarde te schatten. Hij streeft ernaar om een complex van factoren door en door te kennen en van die kennis gebruik te maken door dit om te zetten in een stukje praktische werkzaamheid, dat bijdraagt tot vervolmaking van die kleurkanarie zoals deze omschreven staat in de Standaard-eisen. Zo'n liefhebber is niet tevreden met het Kampioenschap Enkelingen. De meeste

voldoening ervaart hij als hij een stam kleurkanaries kan brengen die ver boven het gemiddelde uitsteekt.

Wat is een stam?

In letterlijke zin genomen is een stam een aantal vogels afkomstig uit een populatie, die qua afstamming in min of meerdere mate verwantschap met elkaar hebben. Een streng geselecteerde groep, die weinig verschilt zien in hun erfelijke overdracht. Het resultaat van het toepassen van verdringingskruisingen, die ertoe hebben geleid, dat ongewenste eigenschappen verdwenen zijn, zodat de gewenste verschijningsvorm is verkregen. Daarbij is zeker niet vergeten de biologische eigenschappen, die nodig zijn om voor een ge-

H.J. Veerkamp

zonde krachtige nakweek zorg te dragen, te behouden en te versterken. Een stam op de tentoonstelling behoeft echter geen verwantschap te hebben. Het is een collectie van vogels met dezelfde kleurkenmerken, zowel in pigment en vetstoffen c.q. bijkleur. Ze zijn alle vier intensief of niet-intensief.

De stam moet als het ware een kleurbeeld vormen, dus ongelijk kleurkwaliteit is uit den boze. Gelijk van grootte, eenheid in vorm, houding en gedrag. Gedrag en houding moet gezien worden onder een noemer. Rustige vogels zullen zich beter presenteren dan nerveuze vogels. Vogels waarvan de 'adel' afstraalt, opvallende verschijnningen in hun doen en laten. Zoals gezegd moet een stam een kleurbeeld vormen, een eenheid, die alleen wordt verkregen

door de meest zekere manier van kweken en dat is doordacht de fokparen samen te stellen. Doordacht met kennis van zaken. De juiste man bij de passende pop te plaatsen. Hoewel een geëxposeerde stam geen verwantschap met elkaar behoeft te hebben, is het duidelijk, wil men tot 'stam-eenheid' komen, dat het zaak is om in familieverband te fokken. Nog steeds de enige manier om zoveel mogelijk type vogels van gelijke kleur te showen. Even terzijde. Als ik zo in het najaar in 'Onze Vogels' en andere tijdschriften lees wat er aangeboden wordt aan afstammelingen, althans zo wordt het gesuggereerd, van Kampioenvogels, heb ik zo mijn bedenkingen.

Het maakt immers heel veel uit of de aanbieder van vogels kampioen is geworden op een onderlinge tentoonstelling met een enkeling van 89 punten of stamkampioen op diverse shows in grote concurrentie met 360 tot 365 punten. Hierbij zij aangetekend, dat deze topkwekers meestal niet adverteren. Maar goed, iedereen is vrij in zijn doen en laten. Mits het de gestelde normen geen geweld aandoet, lijkt het mij om bij het lezen en/of reflecteren op zo'n advertentie 'doordacht' te werk te gaan. Zeker als het ernst is en dat moet het toch zijn, om een start te maken met stamopbouw. Her en der een vogel aanschaffen is meestal een heel lange weg om succes te boeken. Want de kans op een legpuzzel met verschillende stukjes erfelijke eigenschappen is beslist niet denkbeeldig, met als gevolg dat de resultaten tegenvallen. De nakweek wordt opgeruimd, dikwijls ook de oude vogels. Het spel begint weer opnieuw. Op zich blijft

op deze manier de 'handel en wandel' levendig maar we mogen toch aannemen, dat het in de bedoeling ligt om in de Vogelsport iets te bereiken.

Stamopbouw

In zijn algemeenheid moet gezegd worden, dat het begrip 'stam', stamopbouw, stamkenmerken e.d. voor de zangkanariëkweker geen onbekende klanken zijn. Dat kan helaas niet altijd van kleur- en postuurkwekers worden gezegd. De zangkweker weet heel goed, dat door een verkeerde inbreng van zangrichting het stameigen kanarielied van de Harzer- of Waterslagerstam verloren gaat. Wij, als kleurkanariëliehebbers, hebben een groot voordeel, want met betrekking tot de kleur kunnen we zowel mannen en poppen selecteren op deze hoofdeigenschap. Dit in tegenstelling tot de zangkanaries. Alleen de zingende man kan op zijn waarde worden geschat. Het selecteren op de inbreng van de zangeigenschappen van de Harzer- en Waterslagerpop vereist veel inzicht en kunde, zij zingen immers niet.

Vandaar dat het in de zangkanariëkweek uitermate belangrijk is om de stameigenschappen van de vogels te kennen. Zonder deze kennis lukt het bealst niet.

Door het fokken in een bepaalde lijn in familieverband en een nauwkeurige omschrijving in het kweekboek haalt de zangliehebber zijn kennis met betrekking tot de erfelijke overdracht van zowel de mannen en de poppen.

Wij moeten dan ook op de eerste plaats een zekere lijn zoeken en volgen om die kenmerken van het soort of de kleur in de nakweek tot uitdrukking te brengen die wij wensen. Bij onderlinge paring van verwante vogels is het zondermeer mogelijk, dat we stamvogels krijgen, die een praktisch gelijk factorenbezit hebben. Daarbij dienen we te bedenken, dat de kleurwaarde van de nakweek op

zijn minst gelijk is aan de totaalkleur van de ouderdieren. Het meest doorlaggevend is te letten op vitaliteit, produktiviteit, groeisnelheid en andere positieve eigenschappen.

Uiteraard valt en staat hiermee de opbouw van de stam. Het fokken in verwantschap kent naast de positieve waarde die zij bezit ook negatieve kanten. Door paring in familieverband krijgen we uiteindelijk een opeenhoping van niet alleen de erfelijke aanleg voor goede eigenschappen die naar voren komen, tevens de aanleg voor niet gewenste komen tevoorschijn. Hierop streng te selecteren is van groot belang.

Stamopbouw waarbij op den duur de vogels kleiner worden, slechte beveding gaan krijgen, verminderde vruchtbaarheid, slecht opfokvermogen en dergelijke leidt onherroepelijk tot een fiasco.

Men moet doordrongen blijven van het feit, dat bij verparing van verwante dieren doorgaans de goede en slechte eigenschappen in de nateelt versterkt naar voren komen. We mogen ons zeker niet laten verleiden door bijvoorbeeld een vogel die bijzonder mooi van kleur is, maar waarbij de vorm zeer veel te wensen overlaat. Een vooruitstekend borstbeen met als gevolg gekruiste vleugeldracht is een hardnekkig verervende fout.

Het inzetten van een dergelijke foutvogel kan een gehele nakweek verplagen. De aanmerking 'vorm laat te wensen over' of iets van dien aard, dat nogal eens op een keurbriefje wordt geplaatst staat er niet voor niets.

Bekijk zo'n vogel zelf erg kritisch. Bij twijfel, al of niet gebruiken voor de kweek, kan ik alleen maar adviseren 'niet gebruiken'!

Voorkomen is nog altijd beter dan genezen. We moeten ervan overtuigd zijn dat alleen aan een constant verervende stam kan worden gebouwd door zoveel mogelijk de gewenste eigenschappen te localiseren.

De ongewenste moeten worden verwijderd. Er zijn velerlei systemen om in verwantschap te fokken. De meest nauwe verwantschap is de paring van broer en zus. Alleen bij kerngezonde vogels deze paring toepassen. Broer- en zusterparingen is de korste weg om in hun nakweek de gewenste- en ongewenste eigenschappen uit te selecteren.

Een veel toegepast systeem is het volgende:

1e paring 1 man (de stamvader) paren aan 2 à 3 poppen

2e jaar De beste dochters uit het eerste jaar terugparen aan de stamvader

3e jaar De meestbelovende poppen uit het tweede jaar wederom terugparen aan de stamvader

4e jaar De nakweek uit het derde jaar onderling paren

De lijn die we volgens bovenstaand schema volgen, noemen we de nakweek de patroklie populatie, dat wil zeggen op de vader gelijkend. Gelijktijdig kunnen we nog een lijn vormen op de volgende manier:

2e jaar De meest belovende zoon terugparen aan de moeder (de stammoeder)

3e jaar De beste zoon uit het tweede jaar terugparen aan de stammoeder

4e jaar Wederom terugparen van een zoon uit de nakweek van het derde jaar aan de stammoeder

In het 4e jaar hebben we twee lijnen naast de patroklie, op de vader gelijkende, de moederlijke, matroklie populatie. Juist in dit broedseizoen is het voornaam om zeer streng te selecteren. Goed opletten welke eigenschappen van de stamvader en stammoeder domineren. In het 5e jaar kunnen we weer opnieuw beginnen om twee lijnen te vormen.

Indien mocht blijken, dat 'nieuw bloed' nodig is, dat is maar een uitdrukking, dan doordacht te werk gaan bij de aanschaf van de vervangingswaarde van de nieuwe inbreng.

"Belgische A.O.B. Kampioenschappen 1982"

in het Meli-park Heizel te Brussel

Geopend: Zaterdag 8 januari '83 van 10 tot 21 u

Zondag 9 januari '83 van 10 tot 18 u

Toegangsprijs 50 fr per persoon Er is ook een verkoopklasse

Meindert de Jong

DE REDCAPPARKIET

Het woord 'redcap' zal wel een drukfoutje zijn op het novemberblad van de vogelkalender, want in het Nederlands heet deze vogel simpelweg roodkapparkiet (*Purpureicephalus spurius*). De roodkap is de enige in zijn geslacht en heeft een vrij klein verspreidingsgebied. Hij komt namelijk alleen voor in het uiterste zuidwesten van het vasteland van Australië. Zijn lengte is 36 cm, maar meer hoeft ik u over het signalement niet te vertellen: de afbeelding spreekt voor zichzelf. Dit is een mannetje; het vrouwtje is gewoonlijk wat doffer en ook iets kleiner. Zoals duidelijk te zien is, is de bovensnavel opvallend lang. Waarschijnlijk is dit een aanpassing voor het openen van de harde eucalyptuszaden. Maar de roodkappen eten ook allerlei andere zaden en ze hebben ook al in de gaten gekregen dat de cultuur gebieden van de mensen uitstekende

voedselbronnen zijn. In boomgaarden kunnen ze enorme schade aanrichten en ook worden velden met allerlei granen geplunderd. In gebieden waar men hier het meeste last van heeft, mogen deze parkieten het gehele jaar worden afgeschoten! Roodkapparkieten broeden in holle bomen, vaak op vrij grote hoogte. Een onderzoeker vond eens een dergelijk nest waarin de eieren op een diepte van vier meter onder de ingang lagen! Een voltallig legsel bestaat doorgaans uit 4-8 witte eieren, die alleen door het wijfje in 19 dagen worden uitgebroed. De jongen vliegen na een week of vijf uit en zijn vrij snel zelfstandig. Al spoedig sluiten de jonge vogels zich bij soortgenoten aan en niet zelden ziet men op een gegeven moment troepen die bestaan uit mannetjes, vrouwtjes en jongen. Volgens Pinter (Handboek voor de papegaaienlief-

hebber) hebben deze parkieten veel beweging nodig en zijn alleen geschikt voor ruime voliëres. Pas ingevoerde vogels zijn erg vatbaar maar als ze eenmaal goed geacclimatiseerd zijn, zijn ze betrekkelijk gehard. Over het algemeen moet men ze behandelen als 'gevoelige pleegkinderen'.